

OCHTENDBESPREEKING op vrijdag 1 juli 1960

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~PH.BVD~~ - ~~QWJ~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KBAN2~~
Afwezig : ~~H.KA~~

PH.BVD deelt mede, dat Mr. hem heeft verteld dat hij over de zaak Hugo de Groot geen enkel stuk heeft en overhandigt de desbetreffende notitie aan H.D.

Men komt te spreken over de klaarblijkelijk zeer goede zaken die Pegasus maakt

H.B brengt de campagne van De Waarheid ter sprake om ouders van minderjarige, naar Nieuw Guinea uit te zenden dienstplichtigen, er toe te bewegen het paspoort voor hun zoons niet te tekenen. Volgens De Waarheid is dit een succes geworden en gaan de zoons van de ouders die niet getekend hebben niet weg.

H.D zal vanochtend op het Informeel Overleg aan de militairen vragen in hoeverre het hierboven geschetste verhaal mogelijk c.q. waar is.

H.B vermeldt een artikel in De Waarheid gericht tegen de Algemene Nederlandse Grafische Bond van het N.V.V., die vele communisten uit zijn rijen heeft verwijderd, zelfs mensen aldus De Waarheid, die al 25 jaar lid zijn van de A.N.G.B.

H.C doet mededeling van een briefje gericht aan Jan SMIRNOV, dat uit de V.S. hier is gearriveerd voor de arrestant, waarschijnlijk van een warhoofd afkomstig. Een of andere courant heeft Smirnov de voornaam Jan gegeven en mogelijk is dit in de Amerikaanse pers overgenomen. Men discussiëert over het feit dat de advocaat van Smirnov KB/G voor de voeten loopt, overigens zonder dit te beseffen. Afgesproken wordt dat PH.BVD vanochtend Mr. zal vragen of hij zijn bezoek aan Smirnov des morgens wil afsteken. Verder zal PH.BVD aan Mr. vragen of wij ook buiten de werkuren van het Huis van Bewaring onze onderverragingen mogen voortzetten.

PH.BVD komt te praten over punt 6 van de notulen van gisteren en memoreert dat hij wel voor wat betreft de security van de Parketten een afspraak heeft met Mr. en , dat hiervoor een bepaalde man zal worden aangewezen.

OVJ gelooft dat het aanbeveling verdient dat wij altans beginnen met op de grote Parketten één man meer achtergrond te geven; er moet toch op ieder Parket wel een redelijke figuur te vinden zijn.

PH.BVD gelooft inderdaad dat nader gesproken moet worden over de wenselijkheid van een veel betere samenwerking met het Openbaar Ministerie.

H.C vermeldt het Delftse aspect van de -zaak. Dit blijkt een broeinest te zijn en van verschillende buitenlandse studenten aldaar hoort E XIII nu dat zij contacten met Russen zouden hebben.

H.C heeft dit aspect vermeld omdat hier nog zeer veel onderzoeken gedaan moeten worden en eventueel arrestatie verricht.

PH.BVD heeft Mr. gezegd dat wij mej. gaarne op een cursus wilden hebben, waarmee Mr. zich zeer tevreden betoonde.

1 juli 1960

8

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~PH.BVD~~ - ~~OVJ~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~PH.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N2~~

Afwezig : ~~H.KA~~

PH.BVD heeft gisteren bij de advocaat van SMIRNOV volledig begrip aange-
troffen en afgesproken is, dat hij ons niet meer voor de voeten zal lo-
pen. Hij gaat Smirnov overigens niet meer horen, tenzij deze hem om hulp
zou vragen. Mr. had Smirnov aangeboden aanwezig te zijn bij de

verhoren van de heren van KB, hetgeen Smirnov heeft geweigerd.
KB/G doet mededeling over het verhoor van gisteren. Toen Smirnov gevraagd
werd naar de kwitantie van in zijn zakboekje, sloeg hij meteen
dicht. Voor de T-tjes in zijn zakboekje had hij de verklaring dat dit af-
spraken waren voor uitjes met zijn echtgenote (die Tonia heet), gedurende
de vakantie van het Instituut.

KB/G en H.C brengen nog verdere details van de zaak ter sprake.

PH.BVD wil zorgen woensdag een waterdicht perscommuniqué klaar te hebben
voor het geval Smirnov wordt uitgewezen, zodat wij perscommentaren in de
geest van: "de B.V.D. heeft weer misgegrepen" bij voorbaat de kop in kun-
nen drukken. Het gesprek komt op de inhoud van dit communiqué die zal
moeten afhangen van de reden waarom Smirnov wordt uitgewezen en wel

a) dat Justitie geen kans ziet een strafbaar feit te construeren, in welk
geval het perscommuniqué zou kunnen spreken over een hiaat in de strafwet
- of b) dat bijvoorbeeld Buitenlandse Zaken zou interveniëren ten gunste
van uitwijzing, terwijl Justitie wel tot berechting over wil gaan, in
welk geval in het perscommuniqué zou kunnen worden vermeld dat om redenen
van staatsbelang Smirnov wordt uitgewezen.

Op vraag van OVJ deelt men mede dat noch de Officier van Justitie noch de
P.G. kans zien de zaak voor de rechter te brengen. OVJ stelt hierop voor,
dat wij een advies van professor vragen. Als deze wel reden
zou zien om tot vervolging over te gaan, zal hij met zijn gezag ongetwij-
feld de P.G. tot ander inzicht kunnen brengen.

PH.BVD belt professor op, die helaas met vakantie blijkt te
zijn.

H.C zou willen aandringen op deskundig advies bij het samenstellen van
het perscommuniqué en PH.BVD wil dit in overleg met H.KO doen.

H.BVD denkt, dat Minister Toxopeüs in deze ook wel een woordje mee zal
willen spreken. Hij heeft tegenwoordig een perschef, maar men blijkt
niet te weten wie dat is.

PH.D vermeldt, dat over de officiële lijn een heer heeft op-
gebeld die een belangrijk verhaal had te vertellen aan H.KA en, bij diens
afwezigheid, aan H.D. De telefoon is opgevangen door IX 1 en H.D heeft
het gesprek niet overgenomen. Het kan worden aangenomen dat het de beken-
de querulant is geweest.

PH.D vraagt zich af of dit soort incidenten kan worden voorkomen. Ieder-
een die een beetje duur doet en over een of twee namen van hoofdambtena-
ren van de B.V.D. beschikt, kan op deze manier een heel eind doordringen.

H.B brengt onder de aandacht dat na de conferentie van de communistische
partijen in Boekarest de strijd zich weer rustig voortzet. De interpreta-
tie die de Prawda van de verklaring heeft gegeven en die is afgestemd op
de politiek van Chroestsjov is niet door De Waarheid overgenomen, wel
echter die van het Pekingse Volksdagblad, waarin de aanval op de coëxis-
tentie-politiek wordt voortgezet. Dit is voor het eerst dat De Waarheid

niet de Prawda, maar het Chinese officiële partijorgaan aanhaalt. H.B wil in dit verband de uitermate interessante berichten uit authentieke bron van K/CH op dit punt vermelden, die in bewerking zijn. PH.BVD heeft gisteren commentaar van Mr. gekregen over onze bijdrage aan het ISAM, waarin de uiterst linkse politiek van Paul de Groot wordt uiteen gezet. Mr. weigerde te geloven dat De Groot dit ooit gezegd zou hebben, waarop PH.BVD onder zijn aandacht heeft gebracht dat dit het Nederlandse communisme en de lijn van de C.P.N. is en dat BAB hierover heus goed geïnformeerd is.

H.B leest in de Volkskrant, dat de "Deutsche Partei" uiteengevallen is en grotendeels opgegaan in de CDU. Dit zal helaas koren op de anti-Adenauer molen van de communisten zijn.

2 juli 1960.

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~PH.BVD~~ - ~~OVJ~~ - ~~H.B~~ - ~~H.C~~ - ~~PH.D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/WZ~~

Afwezig : H.KA

H.BVD deelt mede bij de Directie Nederlands Nieuw Guinea geïnformeerd te hebben naar aanleiding van de campagne van De Waarheid inzake paspoorten voor minderjarige, naar Nieuw Guinea uit te zenden, dienstplichtigen (notulen 1-7-1960) en vernam dat deze paspoorten alleen vereist zijn voor de reis per vliegtuig. Men wordt namelijk bij verschillende tussenlandingen gedwongen het vliegtuig te verlaten en wordt zonder paspoort niet toegelaten in de loods van het vliegveld. Op vraag van PH.BVD zegt PH.D dat het laissez-passer voor militairen uitsluitend voor NATO-landen geldt krachtens een speciaal verdrag.

H.BVD verzoekt de bespreking met K/CH morgen om 11.00 uur in plaats van 13.30 uur te hebben.

H.BVD krijgt vandaag bezoek van Majoor van L2 en vraagt of iemand der aanwezigen weet waarover hij zou willen spreken. Hij is waarnemend voor Overste.
Men kan geen suggesties doen - PH.D weet alleen dat Majoor met enig fatalisme heeft geconstateerd dat zijn bureau bezig is leeg te lopen, nu Luitenant bij ons komt en een ander een betrekking bij Philips heeft aanvaard.

PH.BVD heeft zaterdagmorgen tegen de P.G. betoogd dat als de zaak SMIRNOV als een nachtkaaars zou uitgaan, wij de man a.s. woensdag om 19.00 uur moeten vrijlaten. Er moet dan een perspublicatie komen, waarin de B.V.D. en misschien het Parket zo mogelijk worden schoon gewassen, maar het aandeel van Justitie en Buitenlandse Zaken weinig overtuigend uit de verf zal komen.

Het alternatief is tweevoudig, had PH.BVD gezegd. Mr. verzoekt de Raadskamer om gevangenhouding, in welk geval er twee mogelijkheden zijn:
a) de rechterlijke macht stemt hierin toe. Als de strafzaak dan tot niets komt kunnen wij tenminste de feiten spuien, waarvoor dan evenwel een Officier nodig is die de zaak overtuigend weet voor te dragen. Wij kunnen dan in de pers publiceren dat deze zaak door de mazen van de Nederlandse strafwet is heen gegaan. Er is dan echter volop gelegenheid het publiek te tonen dat er wel een zaak was en dat het O.M. het alleen maar kan betreuren dat Smirnov vrijgesproken moest worden;
b) Als de Raadskamer gevangenhouding verder weigert, omdat volgens hen geen strafbaar feit aanwezig is, dan nog hoeft er niets verloren te zijn. Het is dan wel jammer, dat de B.V.D. niet langer de mogelijkheid heeft meer feiten te verzamelen, maar ook hier weer kunnen wij in een perspublicatie de feiten geven: dat de zaak zo is dat zij net tussen de mazen van het net doorglipt.

De P.G. voelde veel voor de redenering en ook Mr. naar wie zij later zijn gegaan was het er mee eens. De volgende stap is nu dit aan Minister Beerman voor te leggen en, zijdens PH.BVD, de eventuele publicatie met Minister Toxopeüs te bespreken, waartoe PH.BVD vanochtend met H.KO de feiten op schrift wil stellen. Als de Ministers zich accoord verklaren, zal de rechtbank om gevangenhouding gevraagd worden. OVJ spreekt over de derde mogelijkheid, namelijk dat de rechtbank gevangenhouding zal weigeren, omdat zij het nonsens vindt en Smirnov onmiddellijk in vrijheid zullen stellen, hetgeen dan moeilijk te verwerken zal

zijn in een publicatie.

PH.BVD gelooft niettemin dat de grootste winst tegenover de Russen in geval van geen veroordeling, in een goede publicatie ligt.

H.BVD roert het aspect aan dat met deze publicatie men de Russen de weg wijst hoe zij in het vervolg straffeloos moeten spioneren, waarna het gesprek even komt op een mogelijke wijziging van de strafwet.

H.C zou in verband met de onberekenbare publieke opinie een publicatie in twee étappes willen doen, bijvoorbeeld eerst de droge juridische feiten te geven en, na eventuele zure commentaren, met de feitelijkheden te komen. H.C is namelijk bang dat een verhaal, al is het volledig en voorzien van foto's niettemin een zelfde reactie zal opwekken als bij en het geval is geweest.

H.BVD weet echter uit ervaring dat geen enkele courantenschrijver ooit terugkrabbelt.

PH.BVD deelt mede dat Mr. alle stukken gelezen heeft, behalve die over de post Praag en op 11 juli om 9.30 uur terugkomt. Hij zou graag om 10.00 uur de besprekingen met de heren van de B.V.D. willen aanvangen, waarvoor hij drie ochtenden zal vrij houden.

Voor B is BAB de aangewezen man en voor C zullen CR en CS ieder hun deel van de stof met de heer behandelen.

Afgesproken wordt dat C en D het beste samen kunnen optreden, omdat D steeds de moraal uit de verhalen van C kan halen.

H.B stelt voor dat het hoofdstuk "Nederlanders in Rusland" dat op B-rapportage berust, door B en C gecombineerd wordt behandeld.

H.B vestigt de aandacht op een artikel in De Waarheid onder het hoofd "Gehlen (S.D.) ontdekte "valse munten" en Einthoven (B.V.D.) greep mee", met ondertitel "Complot of Comedie".

Hierin wordt een parallel getrokken met de v.d.Lubbe zaak, waarbij ook Trotskisten als agenten zouden zijn opgetreden (waarvoor De Waarheid nu Joop Zwart aanmerkt). Het stuk geeft geen nieuwe feiten, alleen insinuaties en moet als politieke agitatie worden gezien.

PH.BVD overhandigt aan PH.D een brief van Mr. met fotocopie van schrijven van 24 juni van een heer uit Voorburg, die zich klaagt en blijkbaar zijn eigen dossier ter inzage vraagt.

4 juli 1960

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 5 juli 1960

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.KA - O.V.J. - H.E. - H.C. - H.D. - KB/G - KB/W2

Afwezig : -----

PH.BVD brengt verslag uit van de besprekingen van gisterenmiddag die geleid hebben tot het besluit om tot uitwijzing van SMIRNOV over te gaan. Op Justitie heeft een vergadering plaatsgehad met de Minister, Mrs. Tenkink, en , waarbij PH.BVD is begonnen de mogelijkheden te schetsen langs de lijnen die hij gisteren in de ochtendbespreking heeft aangegeven.

Mr. had PH.BVD verteld, dat hij zaterdag was opgebeld door Mr. , die voorspelde dat het O.M. een figuur als modder zou slaan als tot vervolging zou worden overgegaan. Hiermee werd de suggestie van PH.BVD dat in plaats van Mr. een andere Officier van Justitie zou worden aangewezen, meteen gecoupeerd.

Mr. ontkende de mogelijkheid van een strafzaak, omdat er nu eenmaal geen strafbaar feit te bewijzen was. Dit bleek de Minister eigenlijk niet te begrijpen. Mr. zei er op te willen attenderen dat hij van het begin af aan nooit enig geloof in deze zaak had gehad - en toen dan ook de Russen van de ambassade bij hem waren geweest en gezegd hadden dat de verrichte arrestatie illegaal was, had Mr. dit dan ook niet tegengesproken ("en zich zodoende niet belast met een leugen tegenover deze Russen"), maar er zich toe beperkt hen naar een advocaat te verwijzen. Mr. liet zich later in zijn betoog er toe verleiden de feiten niet in de juiste volgorde te zetten en bedektelijk te suggereren dat hij alleen ter wille van de B.V.D. bewaring had gevraagd, waarop PH.BVD scherp heeft geformuleerd dat er nooit enige kwestie is geweest dat de B.V.D. in enig stadium een détournement de pouvoir heeft gesuggereerd, waarmee de Minister onmiddellijk instemde. De Minister ging er toe over een imaginair vonnis te improviseren, maar de Secretaris-Generaal zat hevig tegen en ook Mr. bleek tot de tegenpartij te behoren.

PH.BVD heeft vervolgens de vergadering verlaten om zich bij Minister Toxopeüs te voegen, teneinde te spreken over een eventuele door de Minister te houden persconferentie, waarmee Minister Toxopeüs in principe accoord is gegaan. PH.BVD is vervolgens met Minister Toxopeüs samen terug gegaan naar de vergadering bij Justitie, waarbij de hele zaak weer opnieuw werd doorgenomen en Mr. zijn verhaal, ditmaal juist, opnieuw heeft gedaan en weer zeide dat hij zelfs geen dagvaarding kon maken. Minister Toxopeüs zei hetzelfde als PH.BVD in eerste instantie had gezegd en verbaasde zich er over dat drie advocaten op vervolging aandrongen en het O.M. hiertoe weigerde over te gaan. Mr. Tenkink bleef in de oppositie. Minister Baerman memoreerde dat hij Mr. indertijd (notulen 25-6-1960) in zoveel woorden opdracht had gegeven de zaak in zijn geest te behandelen, maar voegde hier aan toe daar niet mee te kunnen voortgaan. De P.G. verklaarde meer voor het standpunt van de B.V.D. te voelen, omdat de Veiligheid van de Staat nu eenmaal een begrip is waarmee hij vertrouwd is geraakt. Minister Toxopeüs heeft hierop de vergadering verlaten, daar er naar hij zei voor hem niets meer te doen viel.

PH.BVD is gebleven om enige aanvullingen te geven op een, tijdens zijn afwezigheid door de heren opgesteld, aanhangsel aan de repliek op de vragen van Marcus Bakker. PH.BVD leest de tekst voor.

"Aan het vorenstaande wil de Regering nog toevoegen, dat
"zij er zo juist van is verwittigd, dat het O.M., hoewel
"van oordeel dat Smirnov een rol vervulde in deze spiona-
"ge-affaire, op grond van hetgeen inmiddels als vast-
"staande kan worden aangenomen, van oordeel is dat niet

- alle -

✓ maar liet de zienswijze van het Haagse Parket zwaar wegen.

"alle elementen van een der strafbare feiten, genoemd
"in artikel 98 e.v. van het W.v.S., aanwezig zijn en
"deswege voortzetting van de voorlopige hechtenis, niet
"verantwoord achtte. In die omstandigheden heb ik be-
"sloten voornoemde Smirnov - wiens handelingen en ge-
"dragingen in allen gevalle van dien aard waren, dat
"zijn verder verblijf hier te lande niet kan worden
"aanvaard - als ongewenste vreemdeling te doen uitlei-
"den".

Het gaat er nu om alles op alles te zetten dat de persconferentie van Bin-
nenlandse Zaken doorgaat, waarvoor, aldus PH.BVD, Mr. doodsbang is.
H.BVD vindt het ook van het allergrootste belang dat de persconferentie
doorgaat en hoopt dat de Minister intussen niet van gedachten veranderd is.
Vandaag om 13.00 uur zal bekend worden gemaakt, dat Smirnov zal worden uit-
gewezen; hij zal dan worden overgebracht in bewaring als vreemdeling en
worden vastgehouden totdat hij het land verlaat.
KB/G en H.C zullen trachten in deze gewijzigde omstandigheden het bezoek
van mevrouw Smirnova, die vanmiddag met mevrouw bij haar man komt,
volgens de plannen te doen verlopen.

- ✓ H.B leest een stukje uit de Volkkrant voor, dat veel gegevens geeft over
de operatie , waaruit blijkt dat de politie weer aan het praten is
geweest.

H.B bericht dat De Waarheid haar artikelenreeks voortzet, ook over
, maar dat het niet meer dan waardeloos gezwets is.

KB/G heeft gisteren in Rotterdam een aardige Russische zaak overgenomen
van de Rotterdamse I.D.

5 juli 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - ~~OVJ~~ - H.B - H.C - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/M2~~

Afwezig: H.BVD

Op verzoek van Minister Toxopeüs heeft PH.BVD gisteren met de heer Mijnlieff overlegd in hoeverre het houden van een persconferentie het gevaar met zich mee bracht dat de Minister zou kunnen worden beschuldigd van smaad. De door PH.BVD tevoren opgestelde 34 punten heeft Mr. Mijnlieff doorgelezen en was van oordeel dat de Minister hier geen enkel kwaad mee kon en heeft dezen in die zin een notaatje geschreven, waarin hij tot de conclusie komt dat het goed is dat Minister Toxopeüs deze conferentie zal houden.

Terwijl PH.BVD met de heer Mijnlieff overlegde, werd opgebeld, eerst door de heer van de R.V.D. en daarna door Mr. Fock, die door op de hoogte was gebracht, allebei kennelijk doodsbenaamd voor deze persconferentie.

PH.BVD en H.KO hebben Minister Toxopeüs gescundeerd en behalve de 34 punten die werden overhandigd maar later weer teruggenomen, is een handout gemaakt voor de journalisten. Er waren 27 journalisten, er werd een borrel geschonken en de stemming was goed. Minister Toxopeüs had tevoren gezegd dat het fotograferen van PH.BVD en H.KO ongewenst was, waarvan men zich ook heeft onthouden.

De Minister heeft geopend met te zeggen, dat deze conferentie te beschouwen was als een follow-up van zijn televisie-praatje over de B.V.D. en dat over deze zaak 's middags in de Kamer al iets gezegd was en dat hij behoefte had om als er enige belangstelling bestond, hieraan tegemoet te komen. De Minister ging over tot het geven van het verhaal, waarbij helaas hier en daar verwarring stichtende onjuistheden het feit demonstreerden dat hij de zaak niet door en door kende. Intussen kwamen de vragen, o.a.:

Vraag: Heeft de Russische ambassade hierin meegespeeld?

Antwoord: Neen.

Vraag: Hoe kan het dat Mej. X. dit contact heeft gehad zonder het gemeld te hebben?

Antwoord: Zelfs een BVD'er heeft nog een privé leven, al zijn er bepaalde regels waaraan men zich moet houden.

Vraag: Wat voor soort werk deed Mej. X.?

Antwoord: Documentatie.

Vraag: Wordt er nog verder gezocht?

Antwoord: De BVD zoekt altijd en daarom zijn in het re-laas voor de pers bepaalde grenzen aangegeven.

Vraag: Als Mej. X. geen geheim heeft verraden, waarom is zij dan elders te werk gesteld?

Antwoord: De BVD is per slot een veiligheidsdienst en moet de allergrootste zekerheid hebben dat haar eigen veiligheid gewaarborgd is.

Vraag: Waarom wordt niet tot vervolging overgegaan?

Antwoord: Ik ben verantwoordelijk voor de Veiligheid van de Staat, maar Justitie moet beoordelen of er voldoende gronden aanwezig zijn om tot vervolging over te gaan. Blijkbaar is het Haagse Parket van oordeel dat de formulering van de Wet van dien aard is dat de zaak net door de mazen van de Wet glipt, ook al is de Officier van Justitie er van overtuigd dat spionage is bedreven.

PH.BVD had gisteren vernomen dat gedurende de Kamerzitting een woedende Mr. Burger naar Minister Toxopeüs is gelopen en heeft gezegd: "Hoe is het Gods ter wereld mogelijk, dat Heerman zo iets kan doen". (Dit sloeg op het (gisteren in de notulen overgenomen) aanhangsel aan de repliek op de vragen van Bakker, waarover tevoren geen overleg met de fracties was gepleegd.) De paraconferentie kenmerkte zich door afwezigheid van onaangename opmerkingen en zure vragen. Enkele journalisten hebben na afloop tegen PH.BVD gezegd meer gehoord te hebben dan zij ooit gedacht hadden te zullen horen. Men is na lezing van de ochtendbladen a) verheugd geen onvriendelijke toon in de verslagen aan te treffen en b) van mening dat de kans op nakomende zure commentaren niet heel groot meer is en c) dat aan de Russen hiermee wel een klap is toegediend.

PH.BVD wil aan de 34 punten een relaas van de activiteiten van de BVD in deze toevoegen t.b.v. de Minister, de P.G.'s en de Minister van Justitie. OVJ - naar aanleiding van mededeling van PH.BVD, dat door de telefoon heeft gezegd niet te begrijpen waarom Smirnov niet werd vervolgd - deelt mede een dagvaarding gemaakt te hebben en dat dit z.i. Mr. geen enkele moeilijkheid had behoeven op te leveren. OVJ ziet dan ook nog steeds niet in, waarom het Parket deze houding heeft ingenomen. PH.BVD en OVJ stellen zich voor het geval op de eerstvolgende P.G.-vergadering op 20 juli ter sprake te brengen, waartoe de stukken tevoren aan de P.G.'s zullen worden toegezonden ter verdieping van de discussie. Een wetwijziging kan alleen dan tot stand komen, als inderdaad een lacune in de Wet blijkt, hetgeen eerst zal moeten worden uitgemaakt en dit betreft OVJ nog steeds.

(Ook over de zaak _____ zal OVJ een uiteenzetting voor de P.G.'s maken en rondsturen).

Het gesprek komt over het inlichten van het personeel van de Dienst, hetgeen de afdelingshoofden aan de hand van de 34 punten zullen doen, terwijl wat betreft afdeling E, KB/G E.B. terzijde zal staan en wat betreft de afdelingen ACD en A.Z. een case officer van C de betreffende afdelingshoofden zal secunderen.

H.D. krijgt de 34 punten voor het inlichten van zijn beveiligingsaars, waarbij H.C. voorstelt deze te combineren met het tweede deel van het boekwerk "Ost-Berlin, Agitations- und Zersetzungszentrale" (notulen 30-6-1960), daar dit tezamen een goed verhaal kan worden.

Betreffende het inlichten van de militairen wordt afgesproken dat C dit zal doen. PH.BVD en H.C. zullen tevoren overleggen wat medegedeeld kan worden naar buiten en H.D. zal met een lijst van zijn beveiligingsaars komen.

- PH.BVD -

PH.BVD zal de Smirnov-kant van de zaak voor gereed maken.
De Marechaussee zal een bedankje krijgen.
De heer , Directeur-Generaal Gevangeniswezen, zal voor zijn grote
medewerking/worden bedankt.
KB/G doet verslag van het bezoek van mevrouw Smirnova en in de ge-
vangenis en vertelt van de sfeer van superioriteit die hier heerste.

KB/N2 deelt mede dat de publicaties in de Volkkrant over de zaak
afkomstig zijn van de journalist , dezelfde die een klap op het
hoofd heeft gekregen op de walletjes in Amsterdam. Hij houdt zich samen
met twee anderen, van het Vrije Volk en van het Parool,
bezig met zelfstandig rechercheren. Zij horen de betrokkenen zelf en komen
op die manier aan vrij veel informatie.

H.B. leest gedeeltelijk de Engelse vertaling voor van een getuigschrift
voor een de dienst verlatende juffrouw van E, welke getuigt van onvoldoende
kennis van deze taal voor gebruik in de 20ste eeuw.
Men is het er over eens, dat dit zeer bepaald een desideratum in de dienst
is en dat vertalingen van KEB tekort schieten.

H.D. deelt mede, dat de conferentie in de puist gisteren tot een eind is
gekomen.
KB/G heeft gehoord dat de beveiligingsmaatregelen een bijzondere indruk
hebben gemaakt.

6 juli 1960.

OGHTENDBESPREKING op donderdag 7 juli 1960

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~OVJ~~ - ~~PH.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/W2~~

Afwezig : -----

PH.BVD wijst op een gunstig redactioneel artikel in het Handelsblad van gisteravond getiteld: "Hol van Leeuw".

Het Handelsblad en Vaderland gaven goede en uitgebreide verslagen, waarbij het Vaderland wijst op de noodzaak van wetwijziging en de persconferentie een gelukkig initiatief van Minister Toxopeüs noemt.

De N.R.C. houdt zich duidelijk op de vlakte en heeft kennelijk opzettelijk de financiële kwestie uit het relaas gehouden, aldus H.D.

De Volkskrant van vanmorgen geeft een aarzelend schouderklopje in een artikeltje ten geleide, aldus H.C.

Het Parool komt met een stuk van _____, dat weer geheel in de oude stijl is, namelijk dat de B.V.D. slecht heeft gewerkt, altijd slecht werkt en dat de controle door de Kamercommissie niets voorstelt, aldus PH.B.

De Waarheid heeft een stuk onder het hoofd "Rel", volgens PH.B van de hand van Marcus Bakker, waarvan de inhoud in stijl is met de titel. Ook in een ander artikel wordt gif gespuid en speciaal de aandacht gevestigd op de vele uit Nederlands Indië afkomstige BVD-ambtenaren, die fel gehaat zouden worden door het Indonesische volk en met fascistten gelijkgeschakeld zouden kunnen worden.

PH.BVD stelt voor de story aan de Kamercommissie te geven.

H.BVD verzoekt de beantwoording van de vragen van Mr. Burger over _____ en _____ snel te willen afhandelen en t.g.t. hiermee de 34 punten aan Mr. Burger toe te zenden met de vraag of hij denkt dat dit iets is dat ook de andere heren interesseert, waarna de distributie door de secretaris van de Kamercommissie zou kunnen worden verzorgd.

PH.BVD is gisteren door Minister Toxopeüs opgebeld die in een overwinningsoes bleek te verkeren.

Verder hoorde PH.BVD dat H.KO is opgebeld door iemand van de Buitenlandse Persvereniging met de vraag wie verantwoordelijk is voor de blunder, dat de Buitenlandse Persvereniging niet is uitgenodigd voor de persconferentie. Dit is een fout van _____ van wie de Minister overigens geen hoge pet op blijkt te hebben, aldus PH.BVD. Deze instelling is echter waarschijnlijk een manifestatie van de oude strijd tussen de centrale B.V.D. en de departementale voorlichting.

H.BVD heeft van een relatie bij de Stichting Havenbelangen te Rotterdam de vraag gekregen of volgens hem bezwaar bestond tegen het uitgeven van een albumpje (hetgeen H.BVD ter tafel brengt), bevattende alle technische details van de Rotterdamse haven. Tijdens de discussie bij de Stichting

Havenbelangen was de vraag opgekomen of deze vraag niet moest worden voorgelegd aan H.BVD, hetgeen H.BVD een verblijdend teken vindt van een langzamerhand doordringen van het besef dat beveiliging een noodzaak is.

Men is het er over eens dat

- a) verder wegwerken van gegevens niet in overeenstemming is met het democratische staatsbestel;
- b) dat deze gegevens reeds lang bekend zijn, zij het dat
- c) de tegenstander via spionage kanalen op verificatie en op informatie omtrent veranderingen uit is;
- d) dat ook van Militaire en Marine zijde geen belangstelling bestaat voor het geheim houden van gegevens over de haven, op enkele geheime militaire projecten na.

H.C spreekt over de wenselijkheid van een inventarisering van belangrijke open informatie door bijvoorbeeld G2. H.C heeft dit reeds eerder ter sprake gebracht

7 juli 1960.

OGHTENDBESPREEKING op vrijdag 8 juli 1960

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~OVS~~ - ~~PH.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/W2~~
Afwezig : -----

/ willen

PH.BVD zou met de heer Burger spreken over het stuk van in
het Parool (notulen gisteren). H.BVD: is beter.
H.BVD vertelt dat Frans Goedhart twaalf jaar zijn mond
heeft gehouden over de B.V.D. Evert Vermeer heeft H.BVD indertijd verteld
dat hij, toen hij voorzitter werd van de Partij v.d. Arbeid, Goedhart heeft
laten komen en hem onder bedreiging van ontslag verboden heeft tendentieuze
artikelen tegen de B.V.D. te schrijven. Het is merkwaardig dat
nu, voor het eerst in twaalf jaar, weer zijn mond open doet, enige
maanden na het overlijden van Vermeer.

H.BVD heeft gisteren bezoek gehad van Kolonel _____, die afscheid
kwam nemen en zijn opvolger, Luitenant-Kolonel _____, cavalerie, zeer
correct, enigszins gemanieerd en stijfjes, kwam voorstellen.
heeft gevraagd of wij zo goed wilden zijn Overste _____ een volledig
overzicht te geven van organisatie en werkwijze BVD, hetgeen H.BVD heeft
toegezegd. Hiermee zou in september worden begonnen en H.BVD stelt voor
dat H.KO eerst de organisatie voor zijn rekening neemt en dat Overste
later doorgaat naar de afdelingen B, C en D.
Noch van de kant van H.BVD noch van de kant van _____ zijn dankbetui-
gingen over goede samenwerking uitgesproken!

H.D. vraagt zich af of het nog zin heeft de 34 punten van H.C. aan zijn beveiligingsdienst uit te reiken, daar men bij lezing van een aantal couranten over dezelfde wetenschap beschikt, als in deze punten is opgenomen. Men is het er over eens, dat wij deze punten niettemin moeten toesturen, omdat het belangrijk is dat zij door ons over de Smirnov-zaak worden ingelicht. Wel is voor dit doel een technische toevoeging voor vaklieden gewenst, waartoe H.C. reeds een paar dagen geleden opdracht heeft gegeven. PH.BVD heeft de 34 punten toegestuurd aan Admiraal Kist, aan wie hij een voor intelligence doeleinden opgezette case history voor BID en de drie militaire inlichtingendiensten in het vooruitzicht heeft gesteld. Verder aan Hoofdcommissaris _____, onder dankbetuiging voor de medewerking van Commissaris _____

Tenslotte aan de Marechaussee, de P.G.'s, de Directeur-Generaal van Politie en de Secretaris-Generaal van Justitie. Deze stukken zijn "Vertrouwelijk" gestempeld, de deur uitgegaan.

H.BVD wil onze buitenlandse relaties, verder _____ en tenslotte de leden van het CVIN. inlichten, maar dan ook een stuk geven dat meer wetenschap bevat dan in de couranten heeft gestaan.

PH.BVD gaat naar _____ om hem te bedanken en hem de Smirnov kant van de zaak op papier te geven.

5 mogelijk
PH.B. heeft inlichtingen ten verfolge op hetgeen op 21 juni werd medegedeeld over de Commissie tot Passief Verzet van de P.S.P. Zij stellen zich voor om a.s. zondag om 2 uur in café Den Hout bijeen te komen en daarna op het Plein tot 5 uur te gaan zitten, zodanig, dat het verkeer niet belemmerd wordt.

PH.B. heeft de belanghebbende instanties gewaarschuwd.

E IX2 heeft PH.BVD verteldt dat de opvolger van _____ voor het inlichtingenwerk, Inspecteur _____ (notulen 2-6-1960), toen hij het werk overnam, een speech heeft gehouden, waarin hij gezegd heeft dat hij een Drent was en een vriendelijk mens, maar dat als iemand zich bevoegdheden zou aanmeten, die op zijn (_____ 's) terrein lagen, hij zo hard mogelijk zou terugtrappen. _____ had hierna wat olie op de golven gegeten, maar de indruk zal blijven bestaan. _____ had kennelijk _____ op het oog; van _____ zullen wij het dus moeten hebben.

De heer _____ komt maandag, dinsdag en woensdag, aldus PH.BVD. Hij arriveert maandag om 9.30 uur en zal beginnen met de affaire _____ te lezen en stelt zich voor om ongeveer een half uur later te kunnen beginnen met zijn besprekingen op de afdelingen.

H.BVD zal de heer _____ even ontvangen en afgesproken wordt, dat maandagmorgen zal worden afgetast wat hem het zwaarst ligt, naar aanleiding waarvan het programma kan worden samengesteld. Een eventuele slotzitting zou H.KO voor zijn rekening nemen en van de loop van de besprekingen zal afhangen of deze doorgang zal moeten vinden.

Naar aanleiding van de uiteenzettingen die in de Dienst voor het personeel zijn gehouden over de zaak Smirnov, komt men te spreken over de wenselijkheid dat

1. dit ook op andere Ministeries gebeurt, waartoe bijvoorbeeld H.BVD op het volgende CVIN (Indonesië) het gesprek hierop zal brengen en zal zeggen dat de BVD graag bereid is voordrachten hierover te houden. Wij staan in een zeer sterke positie, aldus H.BVD, omdat wij een verhaal kunnen vertellen over iets dat onszelf is overkomen.
HLD gelooft dat het een zeer goed idee is dat H.BVD in het CVIN deze zaak aansnijdt. Buitenlandse Zaken zou dan echter zelf zijn mensen, die op gevoelige posten zitten, bij elkaar moeten roepen en het verhaal laten doen, op de manier zoals bij Economische Zaken is gebeurd.
2. Het is gebleken dat het personeel onzeker is t.a.v. wat wel en niet is toegestaan, verder dat men zich afvraagt of ergens in de Dienst een talent-spotter is en tenslotte dat men zich afvraagt in hoeverre werken bij de BVD gevaarlijk is. Het verdient dan ook aanbeveling dat de Veiligheidscommissie onder voorzitterschap van de heer Franssen zo spoedig mogelijk bij elkaar komt, om zich te beraden op hetgeen gedaan moet worden t.a.v. geregelde security talks voor het personeel, die dan echter niet door de BVA, maar door de afdelingschefs gehouden moeten worden. Deze commissie zal dan over 14 dagen de dienstleiding een advies uitbrengen, dat tevoren bij de verschillende afdelingshoofden zal hebben gecirculeerd. Voor wat betreft het verkrijgen van de informatie kan de commissie zich tot CR wenden.

8 juli 1960

OCHTENDBESPREKING op zaterdag 9 juli 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~OVJ~~ - ~~PH.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.B~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N2~~
Afwezig: ~~H.BVD~~

KB/N2 deelt mede, dat dezer dagen een felle rede heeft gehouden en gezegd heeft dat er veel meer actie ontketend moet worden, in door hem met name genoemde bedrijven. Mogelijk is geinspireerd door de gebeurtenissen in Italië, aldus KB/N2.

PH.BVD heeft met Commissaris gesproken die vroeg of hij bepaalde ideeën had hoe een zaak als die van SMIRNOV moet worden georganiseerd en opgezet, zodat een volgende keer de gezamenlijke bewerking zonder hor-ten en stoten zou kunnen verlopen.
Men is het er over eens, dat het goed bedoelt.

KB/G gelooft dat in de pen geklommen is tegen de B.V.D., omdat hij en Joop Zwart zeer goede vrienden zijn en hij in verband met de zaak meent Zwart te moeten verdedigen tegen de B.V.D.
OVJ deelt mede, dat H.BVD dezer dagen naar de heer Burger gaat en dan het stuk van t.g.t. ter sprake zou kunnen brengen.
PH.BVD gelooft echter dat H.BVD hiermee naar de heer wilde gaan.

9 juli 1960.

OCHTENDBESPREKING op maandag 11 juli 1960

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~OWJ~~ - ~~PH.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N2~~

Afwezig : ~~PH.BVD~~

H.BVD zal de heer vanochtend ontvangen, waarna H.D en CS of CR een gesprek met hem zullen hebben. Eerst daarna komt B aan de beurt, die een gedeelte van de materie samen met C zal behandelen. De heer heeft drie ochtenden beschikbaar.

11 juli 1960.

OGHTENDBESPREKING op dinsdag 12 juli 1960

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~OVJ~~ - ~~PH.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/S~~ - ~~KB/W2~~

Afwezig : ~~PH.BVD~~

H.BVD overhandigt H.C een courantenartikel van de hand van de adjunct-
hoofdredacteur in het dagblad Het Centrum over spionage.
H.BVD zal de schrijver, een vriend van hem, telefonisch bedanken en sugge-
reert dat H.KO met deze contact opneemt.

H.BVD heeft gisteren H.M. Ambassadeur te Washington op bezoek gehad, die
kwam vragen of zijn nieuwe security ambtenaar, _____, een grondige
training kan krijgen, waarbij haast is, daar hij reeds in augustus naar de
V.S. gaat.

De heer Van Royen vroeg om een briefing voor de heer _____, die echter niet
al te diepgaand behoeft te zijn.
Op vraag van H.D deelt H.BVD mede, dat Van Royen met zijn gehele gezin naar
Moskou gaat en te kennen had gegeven niet bang te zijn dat hij provocaties
van de Russen niet zou doorzien.

PH.B brengt een bericht _____ ter tafel, dat de
Universiteit van de Vriendschap der Volkeren, die in Moskou wordt opgericht,
een gevaarlijk centrum gaat worden. PH.B noemt de jeugdorganisaties op die
toezicht zouden houden op deze universiteit en een deel waarvan de mogelijk-
heid zou hebben om zelf studenten naar de universiteit te zenden. Meer dan
1/3 van de leraren zouden hoge kaderlieden zijn van de kaderscholen te Peking
en Moskou en wel aanhangers van de rechtse koers.
Men verwacht voor het komende najaar 600 studenten, voor het volgend jaar
2500 en het daarop volgende jaar 4 à 5000 inschrijvingen.

OVJ deelt op vraag van PH.B mede, dat de Nederlandse Antillen een eigen
veiligheidsdienst gaan oprichten en dat hierover is gesproken met de heer

OVJ vreest, dat de taak van deze inlichtingendienst uitsluitend zal bestaan
in het verzamelen van inlichtingen over de oppositie.

H.D heeft weinig fiducie na het gesprek met Mr. _____ dat deze ambassadeur
iemand is die ons onverwijld van veiligheidsincidenten op de hoogte zal bren-
gen. De heer _____ was zeer non-committel en geheel passief.
H.C heeft dezelfde indruk.

Vanmorgen zal B met de heer _____ spreken, waartoe iemand van C voor wat be-
treft de Nederlanders in Rusland zal deelnemen.

12 juli 1960.

OGHTENDEESPREEKING op woensdag 13 juli 1960

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~OVJ~~ - ~~PH.B~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/W2~~

Afwezig : ~~PH.BVB~~

PH.B heeft met EAB een zeer geanimeerd gesprek gehad met Mr. , die kennelijk in de B-zaken geïnteresseerd is. Hij had interessante verhalen verteld over zijn contacten met Oost-blok diplomaten en partij-mensen: gedurende zijn verblijf in Belgrado en New Delhi. Hij bleek goed op de hoogte te zijn en had ook de nodige literatuur verwerkt. Voor de Nederlandse kolonie in Moskou bleek hij inderdaad totaal geen belangstelling te hebben en hij ging ook niet in op het verhaal van PH.B, dat de heer wel eens nut had gehad van deze mensen, bijvoorbeeld Joop Wolff.

Hij had verklaard dat de Finse ambassadeur in Moskou, die hij van vroeger kende, zeer goed geïnformeerd is over Moskou en dat ook de Japanners goed zijn geïnformeerd.

Men vraagt zich af of Tokio en Moskou al weer ambassadeurs hebben uitwisseld.

De heer had PH.B verzocht aan H.BVD zijn dank over te brengen voor de grote bereidwilligheid, die van de zijde van de B.V.D. was getoond; hij was tot 31 juli in Nederland en vroeg of hij in voorkomende gevallen nog eens kon opbellen. Hij had verteld dat de heer in augustus in Nederland komt en gesuggereerd dat wij hem opbellen voor een gesprek. H.BVD heeft ook met de heer gesproken, maar heeft dezelfde indruk gekregen als H.C en H.D. Zo had hij gevraagd of hij mocht vragen of de Russen in Nederland zich met spionage bezig hielden. H.BVD had hierop geantwoord a) dat hij dit natuurlijk moest weten en b) dat 30% van de staf van de ambassade als inlichtingendienst is geïdentificeerd.

H.BVD had hem verder verteld hoe de heer in een open telegram had gereageerd op de non grata verklaring van de drie militairen, zodat het de Russen duidelijk was dat hij op repressailles was voorbereid.

H.BVD heeft uitdrukkelijk gevraagd of de heer evenals zijn voorganger ons voor een onderhoud wil opbellen, iedere keer dat hij in Nederland is.

KB/G leest uit het blad Autovisie een verhaal voor, waarin voorkomt een Nederlander , die bij de Oost-Europese afdeling van de E.B.C. werkzaam is, waar hij politieke commentaren geeft. De heer , die blijkbaar een vreemde indruk maakte, heeft een Nederlandse vader en een Duitse moeder.

13 juli 1960.

OCHTENDEBESPREKING op donderdag 14 juli 1960

Aanwezig: ~~H.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~OVJ~~ - ~~BAE~~ - ~~H.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/NZ~~
Afwezig : ~~PH.BVD~~

H.BVD vindt de rapporten over de besprekingen die de EVC-mensen in Joegoslavië hebben gehad, bijzonder belangrijk en stelt voor dat wij Buitenlandse Zaken hiervan op de hoogte stellen. Afgesproken wordt, dat dit zal gebeuren in de vorm van een nota, die aan Bureau Oost-Europa ter inzage zal worden gegeven en achtergelaten indien men zich geïnteresseerd toont en dat een extra copie hiervan zal worden gemaakt, die H.BVD aan de heer Van Tuyl kan geven.

H.D brengt een nota van PH.B ter sprake waarin wordt medegedeeld dat de Staatsmijnen onze hulp vraagt bij het zoeken naar Russische tolken, die gedurende een jaar zowel in Nederland als in Rusland als zodanig zullen optreden bij de bouw van drie ureum-fabrieken in Rusland, waarbij gebruik gemaakt wordt van patenten van de N.V. Stamij-carbon (Staatsmijnen). De B.V.D. (of B.I.D.) zal eigen belangen kunnen trachten te behartigen. Men vindt dit een mooi aanbod van de Staatsmijnen en schrijft hetzelfde toe aan de heer .

Na discussie wordt besloten dat H.D de heer zal opbellen om hem te bedanken en hem zal verzoeken hier te komen, teneinde uit een te zetten waar het zwaartepunt van deze zaak komt te liggen, in Nederland dan wel in Rusland. Hiervan zal afhangen de démarche die wij zullen doen bij de B.I.D., omdat als het zwaartepunt in Rusland zou komen te liggen, wij ons zullen terugtrekken en het terrein aan de B.I.D. zullen laten, waarbij wij evenwel de conditie moeten stellen, dat hun tolken tevoren grondig door ons worden gechecked. Indien het zwaartepunt in Nederland zou komen te liggen, zullen wij d.e.t. een vinger in de pap moeten houden.

H.C is gisteren door de heer opgebeld, die blijkbaar als BVI van de B.P.M. de heer heeft opgevolgd. Hij vertelde dat hij morgen bezoek kreeg van de man die zich voor de B.P.M. in Nieuw Guinea gaat vestigen en vroeg of wij iets over Nieuw Guinea te brieven hadden, daar hij had vernomen dat iemand van ons daar zat.

Besloten wordt, dat deze persoon zich het beste in Nieuw Guinea met de heer in verbinding kan stellen, die hem dan kan brieven t.a.v. beveiligingskwesties.

H.C zal dit overbrengen.

Vanmiddag gaan H.BVD en OVJ Minister Beerman gedurende een uur voorlichten over ons werk. De Minister is nu incidenteel in ons werk gehaald in de SMIRNOV-zaak, maar van de achtergrond weet hij niets af. Daar de ons maandenlang toegezegde vergadering van nieuwe ministers geen doorgang blijkt te vinden, zal H.BVD er toe overgaan dezen individueel voor te lichten (notulen 5-4-1960).

H.BVD stelt zich voor een overzicht te geven van het werk, te beginnen bij

Smirnov, waarbij hij zou willen wijzen op de waarborgen voor de rechtszekerheid, die de scheiding van Justitie en Binnenlandse Zaken gebleken heeft te verschaffen. Van daaruit wil H.BVD spreken over de samenwerking met de P.G.'s en OVJ zou iets kunnen vertellen over de -affaire, waar deze samenwerking wel iets te wensen overlaat.

14 juli 1960.

OGHTENDEBESPREKING op vrijdag 15 juli 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - BAB - H.C - H.D - KB/82 - KB/82

Afwezig : H.BVD - QVJ

PH.BVD heeft de heer van Het Parool opgebeld over het stuk van
, die zei te moeten bekennen dat het recht
heeft behouden om buiten de verantwoordelijkheid van de hoofdredacteur
in de rubriek "Vrij en Onverveerd" zijn persoonlijke opinie over de aan
de orde komende onderwerpen te geven.
Men is het er over eens, dat zitting willen hebben in de
Kamercommissie voor de B.V.D.

OVJ voegt zich bij de vergadering.

BAB deelt mede, dat de heer gisteren op de voorbespreking op het CVIN ondershands van de heer een telegram van heeft gekregen, waarin hij meldt wat in de politieke commissie van de NATO met betrekking tot de bijeenkomst van de communistische partijen in Boekarest is besproken. vraagt naar aanleiding van deze bespreking Buitenlandse Zaken om inlichtingen over recente contacten van de CPN met Moskou, die op de volgende zitting van de commissie van politieke adviseurs van a.s. dinsdag moeten worden voorgelegd.

BAB heeft deze zaak overdacht en wil in een notaatje stellen

- 1) dat de laatste tijd geen contacten van CPN met Moskou hebben plaatsgevonden, althans op policy-niveau,
- 2) dat er geen aanwijzingen zijn, dat de CPN met de R.A. overleg heeft gepleegd over deze zaken,
- 3) dat de CPN onafhankelijk van Moskou, eigenlijk lange Moskou heen, haar inspiratie meer van Peking dan van Moskou heeft - en bezwaren heeft tegen het optreden van Kroestsjow,

dit aan , Directie Nato en WEU zaken geven, die het commentaarloos doorgeeft aan .

KB/N2 verbaast zich er over dat uit geen enkel kanaal nog informatie is gekomen over de bevindingen van in Boekarest.

OVJ deelt mede, dat H.BVD gisteren een uiteenzetting over de E.V.D. van ruim een uur heeft gegeven aan Minister Beerman. De Minister heeft ijverig zitten opschrijven gedurende het betoog van H.BVD en OVJ heeft de indruk dat het wel bevredigend is geweest.

15 juli 1960.

OCHTENDBESPREKING op zaterdag 16 juli 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - OVJ - PH.B - H.C - H.D - KB/G - KB/W2

Afwezig : ~~H.BVD~~

PH.BVD overhandigt H.C een brief van de heer van het Koninklijk Instituut voor de Tropen betreffende een studiebeurs voor een Pool

heeft een bewerking voor derubricering van het stuk Soviet Bloc Intelligence operations directed against NATO (notulem 8-7-1960), toegezonden met verzoek om commentaar en/of goedkeuring vóór 1 augustus a.s.
H.C krijgt de stukken

PH.BVD heeft gehoord dat H.C. de operatie een "pracht van een zaak" vindt en vraagt of het aanbeveling verdient dat hij de eerstvolgende keer dat hij in Amsterdam komt, bij de H.C. langs gaat en waarderende woorden over de samenwerking spreekt. OVJ zegt dat en in deze zaak beiden zeer ijverig en plezierig zijn geweest en beveelt afkeurende woorden aan het adres van de Rijksrecherche aan, die bij de Gemeentepolitie altijd goed vallen.

*T Spoorweg-
1 Spoorweg*

H.D memoreert het gesprek van het vorig jaar van H.BVD met de President-Directeur van de Nederlandse Spoorwegen, over de manier waarop de ~~Rijks~~recherche met onze gegevens zou omspringen. Op bijzonder lichte gronden, zou de ~~Rijks~~recherche reeds een veto uitspreken, welke bewering wij toen reeds hebben ontkend. H.D is nu het percentage van afwijzende adviezen over 1959 nagegaan; dit blijkt 4,9% te zijn van het totaal aantal sollicitaties. Het blijkt ~~aus~~ dat wij het met recht voor het beleid van de spoorwegrecherche hebben opgenomen.

H.D. leest in het verslag van de regeringslunch die aan de scheidende ambassadeur door de Russische regering is aangeboden, dat de heer in zijn tafelrede spreekt over vijf punten die hij zich voor zijn verblijf in Moskou ten doel had gesteld, t.w. luchtverbinding, scheepvaartverbinding, bevordering van de handel, repatriëring en ontwikkeling van de culturele betrekkingen.

H.D. gelooft dat wij Buitenlandse Zaken moeten zeggen dat wij het interessant vinden kennis te nemen van dergelijke richtlijnen - als die tenminste bestaan - voor een post als Moskou.

Men neemt deze punten van echter niet geheel au serieux en ziet deze eerder als een serie platitudes.

H.BVD voegt zich bij de vergadering.

H.BVD heeft gisteren een gesprek gehad in aanwezigheid van Minister Toxopeüs met Minister Van Rooy over de Italiaanse immigratie naar Nederland.

H.BVD is met Minister Van Rooy overeengekomen, dat wij een lijst van aanvragers van Italiaanse arbeiders zullen ontvangen. Deze lijst, die op Sociale Zaken aanwezig zou zijn, zal door ons bekeken worden, waarbij wij er naar zullen streven om ongescreende Italianen toe te laten voor die bedrijven waarvoor wij, d.w.z. afdeling D, geen belangstelling hebben.

H.BVD heeft uitgelegd dat onze bezwaren in de eerste plaats tegen tewerkstelling in vitale bedrijven zijn gericht, Spoorwegen, P.T.T., Openbare Nutsbedrijven, waar wij nu al jaren aan gewerkt hebben om deze "schoon" te krijgen. Dat wij verder bezwaren zouden opperen tegen bedrijven, die geclassificeerd materiaal voor de militairen vervaardigen, met dien verstande dat de Italianen wat ons betreft wel kunnen worden toegelaten op die afdelingen waar geen geclassificeerde opdrachten worden uitgevoerd. Minister Toxopeüs had nog in het midden gebracht dat het bovencontractueel verboden is en dat een beveiligd bedrijf een enorme boete krijgt als zij ongescreende werkkrachten zouden aannemen.

H.BVD heeft zoals afgesproken was op 8 juli 1960 in het CVIN een verhaal gehouden over de SMIRNOV-affaire en hieraan een vermaning vast geknoopt om ogen en oren goed open te houden en om in de diensten een security talk te houden n.a.v. deze zaak, waarbij H.BVD had aangeboden dit door ambtenaren van de BVD te laten doen. De heer zei hierop dat bij de BID dit al geregeld was en dat hij een afspraak had gemaakt, dat iemand van de BVD een voordracht zou komen houden.

Admiraal Kist vroeg toen of hij bij deze voordracht aanwezig mocht zijn.

Overste zei niets, maar zat notities te maken.
H. BVD stelt voor dat als wij van de zijde van de MID niets horen, wij tegen
Admiraal Kist zeggen dat de MID geen weerwerk geeft en vragen of hij hier
iets aan kan doen, bijvoorbeeld het Departement van Oorlog opbellen, om te
zeggen dat hem ter ore is gekomen dat er nog niets gebeurd is.

16 juli 1960.

1977

Σ

OCHTENDBESPREEKING d.d. 18 juli 1960

Aanwezig: H.KA - PH.B - PH.C - H.D - KB/G - KB/N 2
Afwezig: H.BVD - PH.BVD - QVJ

Notulen zaterdag

H.D wijst er op dat "des Pudels Kern" uit het verslag over de Spoorweg-recherche is weggelaten en verzoekt de laatste zin als volgt te wijzigen: "Het blijkt nu, dat wij het met recht voor het beleid van de spoorwegre-cherche hebben opgenomen, aangezien het overleg met de Afdeling Personeels-zaken voor twijfelgevallen geen enkele maal heeft behoeven te werken".

H.KA deelt mede, dat een Leids student juffrouw heeft opgebeld met de mededeling, dat hij gegevens kwijt wil over twee Poolse studenten die 11 dagen in Leiden komen of zijn op uitnodiging van de NBBS (Nederlands Bureau Buitenlandse Betrekkingen Studenten)? Afgesproken wordt, dat PH.C zal regelen dat E IX de heer zal aanhoren.

H.KA zal juffrouw berichten dat de zaak door ons in bewerking wordt genomen.

PH.C vraagt naar aanleiding van hetgeen t.a.v. Italiaanse arbeidskrachten in Nederland met Minister Van Rooy is afgesproken, of dit nu ook inhoudt, dat wij automatisch geen verzoeken krijgen voor verblijfsvergunningen. H.KA wil eerst de lijst van Sociale Zaken afwachten en verzoekt PH.C deze zaak zelf te behandelen, daar Mr. met vacantie is.

H.D heeft een brief van het gemeentebestuur van Zaandijk, ondertekend door burgemeester en secretaris, gericht aan Binnenlandse Zaken, afdeling BVD. Het gemeentebestuur vraagt of een sollicitant voor onderwijzer aan de Openbare School voor u.l.o. communistisch is georiënteerd. Na discussie wordt besloten, dat H.KA vanmorgen H.KCP zal vragen de zaak met districtscommandant te bespreken, die dan de burgemeester kan antwoorden en er tevens op wijzen, dat hij dergelijke

*) Zie voor dergelijke demarche NBBS bij juffrouw notulen 9-1-60.

inlichtingen in het vervolg beter aan de Rijkspolitie ter plaatse kan vragen.

Een voorstel van H.D om met deze brief in de hand O.K.W. te gaan bewerken, wordt door H.KA te zwaar geacht en H.KA raadt H.D aan het geval te noteren en te bewaren voor als zich een gelegenheid voordoet.

Men is het er over eens, dat het met O.K.W. altijd moeilijk is - wij rollen van geval tot geval.

PH.B heeft vernomen, dat PH.BVD de zaak Ger Harmsen zelf behandelt. Wij wachten momenteel op antwoord van de Burgemeester van Zierikzee, en PH.B hoopt dat dit niet te lang op zich laat wachten, daar per 1 september a.s. de beslissing: vaste aanstelling of ontslag, genomen moet worden.

18 juli 1960.

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 19 juli 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - OVO - P.EB - P.HC - HD - KB/G - KB/N2

Afwezig : H.BVD

P.HC deelt mede dat de student (notulen gisteren) een zoon is van de gepensioneerd Schout bij Nacht. Een afspraak is gemaakt dat een medewerker van E een gesprek met hem zal hebben.

P.HC deelt mede dat KB/G2 gistermiddag is opgebeld door de heer van de MID, dat het CI-detachement Zuid een Nederlander had gearresteerd en bezig was te verhoren. De man had bekend voor het MfS spionage te hebben verricht. P.HC heeft opgebeld en gevraagd waarom deze arrestatie niet aan ons is gemeld. Het blijkt dat de man een dienstplichtige met groot verlof is of een afgekeurde dienstplichtige die zijn pakje weer heeft aangetrokken. Hij is in de buurt van Lübeck in uniform aangehouden; waarschijnlijk dacht men dat hij een NATO-soldaat was die wilde deserteren naar de Oostzone. Hij is overgegeven aan de commandant van het Nederlandse detachement te München Gdbach die hem op transport heeft gesteld naar Nederland. Vervolgens is hij verhoord door de auditeur militair, onbekend wie, die het wenselijk achtte dat het CI detachement erbij kwam. P.HC heeft met de heer gebeld en met Overste in Breda. CS2 is naar Roermond vertrokken om de zaak eventueel over te nemen en heeft vanmorgen opgebeld en gezegd de indruk te hebben dat de arrestant en psychopatische inslag heeft. PH.BVD zal gaarne met P.HC en CS2 vanmorgen de zaak bespreken.

Gisteravond heeft Mr. , pl. sec.gen. van Economische Zaken, opgebeld en gevraagd naar PH.BVD of DOB1. Een juffrouw van Ec.Za. was naar Moskou geweest en er waren OEEES-stukken zoek, die overigens ongerubriceerd waren. DOB1 is gisteravond naar EZ gegaan en heeft een eerste gesprek gehad o.a. met de chef van de betreffende juffrouw. Hij heeft tot nog toe de indruk dat de zaak wat opgeblazen is. DOB1, die er vanochtend weer naar toe is heeft verzekerd dat hij niet bang hoeft te zijn dat wij interesse hebben bij publicatie in de pers, waarvoor hij kennelijk bang was. HD heeft DOB1 gezegd dat hij zich voorlopig moet beschouwen als adviseur van de heren van EZ voor deze zaak omdat er vooralsnog niet uitziet alsof deze op het gebied van een veiligheidsdienst ligt.

H.KA vestigt de aandacht op een artikel in Vrij Nederland van de hand van waarin een soortgelijk spionagegeval als het geval Smirnov in Luxemburg wordt beschreven - dat echter volkomen uit de lucht gegrepen moet zijn - teneinde op een perfide manier de zaak Smirnov belachelijk te maken. Het stuk is te vinden onder de rubriek "Vrije Trouwe".

H.KA deelt op vraag van KB/N2 mede dat hij alvast aan H.AZ heeft gezegd dat hij een eind moet maken aan het doorgeven van heer van gegevens over mensen die voor de huishoudelijke dienst werkzaamheden moeten verrichten in het gebouw.

19 juli 1960.

125
OCHTENDBESPREKING woensdag 20 juli 1960

Aanwezig : P.HBVD - H.KA - OVJ - P.HB - P.HC - HD - KB/G - KB/N2
Afwezig : H.BVD

KB/N2 doet mededeling dat zo langzamerhand de gehele top van de SWP in Joegoslavië verblijft. Mogelijk kan dit verband houden met de bouwvacantie.

Voorts heeft KB/N2 vernomen dat en weer met de oude-EVC een gesprek zullen gaan voeren.

KB/G en P.HC hebben gisteren een onderhoud gehad met de heer van de Staatsmijnpolitie i.v.m. de komst van een 7-tal Russen in Geleen. Deze Russen komen praktische ervaring opdoen in de Ureumfabriek van de Staatsmijnen, daar de Staatsmijnen patenten hebben verkocht voor de fabricage van ureum aan de Russen.

Door Werkspoor worden 3 Ureumfabrieken gebouwd in Rusland.

Op 24-7 zullen enkele Nederlandse ingenieurs naar Rusland gaan voor nadere besprekingen.

Verwacht wordt dat de Russen ongeveer een jaar in Geleen zullen verblijven. De heer heeft aan de BVD verzocht een tolk te leveren.

Aangezien dit een zaak is welke geen andere aspecten vertoont dan die, welke met een dergelijke vestiging tot de bemoeienis van de BVD behoren zal het contact over deze zaak uitsluitend over de BVD lopen. KB/G heeft de BID reeds ingelicht en P.HC zal met G2 contact opnemen. Men is het erover eens dat de ontwikkeling van deze zaak en de diverse beslissingen, die moeten worden genomen nauwkeurig bijgehouden zullen moeten worden, zodat voor eventuele operationele handelingen ten allen tijde over de stand van de zaak zullen kunnen beschikken.

Op vraag van H.KA zegt P.HC dat dit werk aan CR zal moeten toevallen en dat hij met CR zal overleggen wie deze zaak zal behandelen en verwerken. KB/G krijgt een lijst met namen van de Staatsmijnen van de Nederlanders die met de Russen te maken krijgen.

De Burgemeester van Geleen zal bezocht moeten worden en ook zal een gesprek moeten plaats hebben met de Marechaussee voor wat betreft eventuele reizen van de Russen naar het buitenland. Geleen ligt in het bewakingsgebied.

KB/G geeft ter illustratie een overzicht van het salaris van een prof. in de chemie, tevens vice-president van de Chemische Vereniging. Omgerekend in koopkracht van de roebel is dat + f 5200.-- per maand plus vrij auto en buitenhuis. Hij heeft de beschikking over een zeer goed geoutilleerd laboratorium. Hieruit blijkt wel dat de kans op defectie bij deze professoren heel gering zal zijn. In de USA worden deze hoogleraren financieel ook niet verwend.

P.HC heeft een brief ontvangen van het Rijksarbidsbureau met een lijst van namen van bedrijven die Italiaanse werkkrachten in dienst willen nemen. Deze lijst is overhandigd aan HD.

H.KA zal nader overleg plegen met HD en P.HC.

PH.BVD deelt mede dat de Nederlander die gearresteerd is in Lübeck (notulen gisteren) een afgekeurde militair blijkt te zijn uit Oldenzaal, een zekere . Hij wordt thans vastgehouden te Arnhem. Hij wordt ook verdacht van een verduistering, zodat het mogelijk is, dat de civiele justitie zich reeds over hem heeft ontfemd. Overigens zullen wij van zijn verhalen geen grote verwachtingen kunnen hebben omdat hij een uitgesproken psychopaat en avonturier moet zijn.

20 juli 1960.

OGHTENDBESPREEKING op donderdag 21 juli 1960

Aanwezig: PH.BVD - H.KA - OVJ - BAA - P.HC - HD - KB/H - KB/W2
Afwezig : H.BVD

PH.BVD neemt aan, dat afdeling C het nodige zal verrichten inzake bezoek burgemeester van Geleen (notulen gisteren), in overleg met KB, en dat hij gewaarschuwd zal worden als er "aan een touw getrokken moet worden".

CS2 is gisteren bij de auditeur-militair te Arnhem geweest om te spreken over het geval . De auditeur-militair had verteld, dat de advocaat-fiscaal onlangs in een vergadering had gezegd, dat de auditeurs-militair in spionagegevallen niet zelf moesten gaan pioneren, maar onmiddellijk contact opnemen met de veiligheidsdiensten.

P.HC vertelt het verhaal van , die eerst zonder visum in Oost-Berlijn is geweest, waarvandaan hij door de heer met een laissez-passer is teruggestuurd naar Nederland en toen weer - ditmaal in uniform - de grens heeft overschreden naar Lübeck.
Van het spionageverhaal is weinig overgebleven.

PH.BVD en OVJ brengen verslag uit van de vergadering met de PG's, waarbij is afgeveken van het patroon van verslag uitbrengen over links- en rechts-extremisme.

1. OVJ heeft een uiteenzetting gegeven over de zaak en PH.BVD over de zaak SMIRNOV. Een nota van OVJ handelende over de strafbaarheid van Smirnov was de PG's tevoren toegestuurd.
In de discussie heeft Mr. van Gilse wel duidelijk laten doorschemeren dat hij Mr. niet de geschikte man vindt om in een spionagegeval op te treden. Het feit, dat niet alleen Mr. , maar ook het hoofd van het Arrondissementsparket tegen vervolging was, kwam hierbij speciaal ter sprake. In aanmerking moet hierbij genomen worden, dat de Haagse ~~rechtbank~~ overgevoelig is t.a.v. een door hen als zodanig gevoelde neiging van de Uitvoerende Macht, hen voor hun karretje te spannen.
Verder had de heer ernstig critiek gehad op de wijze, waarop de rechter-commissaris aldaar de zaak Smirnov had behandeld.
Eén PG bleef het bewijs in de zaak Smirnov niet zeer sterk vinden en OVJ merkte hierbij op, dat in gevallen die de ^{aan}Rechtbank zeer ter harte gaan, zoals zedenmisdriven waarbij kinderen zijn betrokken, men geneigd is genoeg te nemen met een minimum aan bewijs - hoogverraad gaat de ^{aan}Rechtbank echter kennelijk minder ter harte.
2. Daarna kwam - eveneens door OVJ ingeleid - de kwestie van de samenwerking met politie en justitie ter sprake. In de tevoren toegezonden nota van OVJ over hadden wij ten aanzien van deze samenwerking reeds een kritisch geluid laten horen. Dit was in de affaire Smirnov nog niet vastgelegd, maar hier was het de PG Den Haag zelf, die met klem betoogde dat de Smirnov zaak had aangetoond, dat dit allemaal specialistisch werk is en niet kan worden overgelaten aan de recherches, maar door de ID's onder leiding van de veiligheidsdienst moet worden verricht.
Ten aanzien van de gewraakte samenwerking in de -zaak verklaarde de PG Amsterdam, dat tussen de leiding van de BVD en hem de zaak altijd had geklopt, maar dat dit niet het geval was op lager niveau. Vervolgens kwam het gesprek op het beleid van de Officier in Amsterdam m.b.t. de arrestaties op het uur U en het feit, dat Justitie niet wilde afgaan op een telefonische boodschap van dat in Osnabrück de arrestaties

*f. rijkende Muggis-
shoekman*

ur
met succes waren verricht, maar gewacht heeft tot zij contact had met inspecte
, waardoor kostbare tijd verloren is gegaan.
Men vond dit volkomen dwaas en ook de vertraging met de arrestatie van Sal
Santen werd afgekeurd, waarbij het telegram uit Rome het goed deed ~~in~~ in de
zin van "I told you so".

3.

4. De P.G. Amsterdam had betoogd, dat het politieke aspect van de -zaak
belangrijker was dan de strafrechterlijke kant, waarop van BVD zijde is aan-
gevoerd dat de heer hier blijkbaar anders over denkt.
PH.BVD heeft het verzoek van de heer ingewilligd, om eens
vaderlijk toe te spreken.
5. PH.BVD heeft een voorstel dat de BVD rijksrechercheurs zou gaan opleiden,
niet afgewimpeld en men spreekt over het voordeel enerzijds dat deze mensen
meer begrip van onswerk zouden krijgen, maar het nadeel anderzijds dat zij ~~zie~~
zich als inlichtingenmensen zullen gaan beschouwen.
Het verschil is hierin gelegen, dat wij ~~zou~~ onze politieverbindingen opleiden
voor een toekomstige taak voor ons, maar dat het de P.G.'s zullen moeten zijn
die derijksrechercheurs binnen de perken zullen moeten houden.
OVJ deelt mede, dat de PG Leeuwarden had verteld dat een volgactie in een
zaak van illegale wapenfabricage te Eroningen, gestaakt had moeten worden
buiten de gemeentegrens, ingevolge een desbetreffende order van de Hoofd-
commissaris van Groningen. PH.BVD had als schrille tegenstelling hiermee de
volgactie naar Osnabrück aangehaald, die zelfs bij de landsgrazen niet is
gestopt. ~~Keer is het niet~~
6. OVJ deelt mede, dat ook een mogelijk verzoek van de minister van Justitie
aan de Hoge Raad naar voren is gekomen, na te gaan of het eventueel nodig is
de Wet te wijzigen, hetgeen gebeurt op grond van art. 22 R.O., dat aan de
Regering bevoegdheid geeft advies in te winnen van rechterlijke colleges
en ambtenaren. De P.G. Den Haag en OVJ zullen de voorbereidende werkzaamheden
verrichten voor een advies aan de secretaris-generaal, waarop de Minister zal
beslissen of de zaak aan de Hoge Raad wordt voorgelegd.
7. De gehele sfeer van de vergadering was bijzonder coöperatief en men kwam er
voor uit, dat Justitie - het O.M. niet en de Zittende Magistratuur helemaal
niet - er niets van begrijpt. bedektelijk
OVJ had ten aanzien van de door hem opgestelde dagvaarding/te horen gekregen
dat hij zich met zijn eigen zaken moest bemoeien, waarop hij had geantwoord
dat hij dit nog niet kon laten.

KB/H spreekt over een melding van de marechaussee over een gewezen militair
die aan een oude relatie - wachtmeester marechaussee - heeft verteld dat hij
regelmatig de bulletins van de R.A. krijgt toegestuurd. In het laatste nummer
zal een briefje ingesloten, waarin hem werd verzocht op een bepaald tijdstip
op het station in Roosendaal te zijn. De man heeft daar inderdaad een contact
man getroffen, die hem zei naar de R.A. te gaan. De contactman blijkt nu bij
ons als een fantast voor te komen.

PH.C deelt mede, dat de mededelingen van student niet schokkend
waren. Hij heeft het programma van het bezoek van de Poolse studenten over-
handigd en zich bereid verklaard na afloop verslag uit te komen brengen.

8
A. K. K.

OGHTENDBESPREEKING op vrijdag 22 juli 1960

Aanwezig : ~~PH. BVD~~ - ~~ONJ~~ - ~~BAB~~ - ~~PFC~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N2~~
Afwezig : ~~H. BVD~~ - ~~H. KA~~

KB/N2 deelt mede dat op een vergadering van de Wereldvrederaad in Stockholm is besloten dat men in Stuttgart zal bijeenkomen voor het plannen van regionale acties. Mevr. heeft aan de vergadering deelgenomen. Gebleken is dat zij in Praag is geweest, maar het is niet duidelijk met welk doel.

BAB leest in De Waarheid dat de oude/EVC een derde poging heeft gedaan om beslag te leggen op de rekening van De Waarheid. Bijzonderheden zijn nog niet bekend.

HD heeft de lijst van bedrijven die Italiaanse arbeiders in dienst willen nemen laten nakijken en een aantekening laten maken van die bedrijven waarmee wij op het gebied van personeelsbeveiliging hetzij direct hetzij via de plaatselijke politie bemoeienis hebben. Deze laatste bedrijven vormen slechts een fractie van de lijst van Sociale Zaken, maar omvat een vierde van het aantal arbeiders. Op de lijst van Sociale Zaken staan vermeld "gemeente Amsterdam enz." waarvan HD aanneemt dat hiermee niet de gemeentelijke electriciteitsbedrijven worden bedoeld hetgeen hij in de brief zou willen opnemen. HD geeft de stukken aan P.H.C, die Justitie zal laten weten met welke bedrijven wij bemoeienis hebben.

HD heeft gisteren met Mr. Cleveringa een gesprek gehad over de coördinatie van de drie B's en over de snellere voortgang van het rapport Inwendige Veiligheid (notulen 9-3-60). Behalve een "peccavi" kwam er weinig positiefs uit de heer Cleveringa. Wel zei hij, nu de heer

er was, er aan kon gaan werken waarop HD maar niet heeft gezegd dat hij ook in de tijd van er niets gebeurd was. HD heeft slechts eenmaal gezien en meent dat met hem wel iets te bereiken zou zijn.

De voorlopige indruk van het gesprek is: een walkover. HD heeft goede hoop dat, waar gebleken is dat ook meewerkt en als hij bij Cleveringa een beetje doorzet, het zal lukken deze drie koppen bij elkaar te krijgen en men meer geregeld bij elkaar kan komen zodat positief werk kan worden verricht.

HD heeft met nadruk gevraagd om zijn gedachten te laten gaan over de vraag waar politieversterkingen nodig zullen zijn. Verder dat hij het overleg hierover moet plegen met H.KCP, die intussen door HD in kennis is gesteld van dit gesprek.

22 juli 1960.

OGHTENDBESPREKING op zaterdag 23 juli 1960 *1217*

Aanwezig : PH.BVD - H.KA - OVJ - BAB - P.HC - ~~HD~~ - ~~KB/G~~ - ~~KB/N2~~
Afwezig : H.BVD

KB/N2 heeft het bericht over de Sobsi conferentie in de dagstaat opgenomen hoewel het reeds eerder in AURORA werd ter sprake gebracht, omdat uit het feit dat VERHEY de Russen zou vragen de reis te betalen, blijkt dat hij bij de Russen acceptabel kan maken dat het voor hen zeer belangrijk is dat er iemand van het Centrum naar het Congres van de Sobsi gaat.

BAB leest in De Waarheid dat inzake de beslaglegging op de gelden van De Waarheid het Hof onder voorzitterschap van Mr. op 14 september a.s. arrest zal wijzen.

T. Militaire
BAB hoorde vanochtend door de Belgische radio dat in de nieuwe editie van de Kommunist staat dat er nog steeds kameraden zijn die de kracht van het Westelijk blok onderschatten. Dat er geen aanleiding is op dit terrein naar een krachtmeting te streven, waar op alle andere fronten de overwinning verzekerd is.

Dit is waarschijnlijk mede gericht tegen de Chinese Generaal die gezegd heeft dat de communisten van Moskou in hun schulp kruipen als de tegenstander met een A-bom rammelt.

PH.BVD heeft gisteren de heer op bezoek gehad die kwam mededelen dat Kol. wordt afgelost door Kol. . Laatstgenoemde loopt van 3 tot 13 aug. een stage bij BuZa en vroeg of de MID zou zorgen voor een security-talk of dat wij dat zullen doen. PH.BVD die toch het Belgrado-rapport persoonlijk wil gaan aanbieden en

- tevens -

// Hij legde een lijst over van de 17 Nederlandse deelnemers

- 2 -

tevens kennismaken met Overste , zal dit punt ter sprake brengen waarbij hij een security-talk door MID zal vooronderstellen maar ook maar niet met al te veel aplomb, om Overste niet zijn gezicht te laten verliezen voor het geval het niet op het programma stond.

Verder vertelde dat in augustus een Orientalistencongres in Moskou plaatsvindt waar voor BuZa de heer Mr. heen gaat. Mr. van bureau Oost-Europa die sinoloog is gaat privé. verzocht of wij deze mensen een security briefing willen geven. // HD brengt ter sprake - en BAB bevestigt dit - dat over veel informatie, ook NATO informatie beschikt, die in principe niet achter het IJ.G. mag. P.HC zal de zaak ter hand nemen en een gesprek met de beide heren organiseren waarbij KB/G laat weten dat hij graag in tweede instantie een gesprek met de heren zal hebben, dat dan echter niet op security maar op CI-gebied zal liggen.

kwam verder met een berichtje van H.M. Ambassadeur in Warschau dat een Pool bijzonder bevriend was met een der secretaresses van de Nederlandse Ambassade, dat hij nu naar Nederland kwam en te kennen had gegeven twee vroegere secretaresses uit Warschau op te willen zoeken.

PH.BVD memoreert een eigenaardig bericht dat verleden keer in de Volkskrant stond over "rijksrechercheurs die nauw samenwerken met pol. valse munterbende". Bij afwezigheid van H.KO heeft PH.BVD Mr. opgebeld en hierop attent gemaakt die de heer heeft opgebeld. Deze was zeer ontsteld en zegde toe de zaak te onderzoeken. In een antwoordbrief met bijlage zet de heer nu uiteen dat een en ander zijn ontstaan uitsluitend te danken heeft aan verwisseling van regels in de drukkerij hetgeen niet werd opgemerkt door de drukker omdat de beginwoorden gelijk waren. De heer biedt zijn verontschuldigingen aan voor het gebeurde aan de Rijksrecherche en de BVD.

H.KA deelt mede dat de heer weer vier weken moet rusten en rekent ermee dat ook daarna het nog wel even zal duren voordat hij zijn functie zal kunnen opnemen. Mr. is met vakantie en DVE gaat vandaag met vakantie, zodat H.KA straks met HD en DVE over de vervanger voor BVA zal spreken.

HD komt terug op de kwestie van de Italiaanse werkkrachten, ten aanzien waarvan hij begrepen meende te hebben dat wij zouden opgeven op welke bedrijven wij een programma van personele beveiliging hebben lopen, zodat wij daar dus geen Italianen zouden nemen.

PH.BVD en H.KA wijzen erop dat gescreende Italianen wel genomen kunnen worden en dat het gesprek van H.BVD met Minister van Rooy alleen heeft geresulteerd in een terugbrenging van onze "screening-claim" tot beveiligde bedrijven.

P.HC heeft een concept-antwoord aan het Rijksarbidsbureau klaar en H.KA zal met P.HC over het antwoord aan Justitie spreken.

HD vraagt zich af of inderdaad de Engelse vertalingen momenteel door iemand anders worden gedaan (notulen 6-7-60) want ook hem is nu opgevallen dat deze tekort schieten. HD geeft als voorbeeld de zinsnede: "For the sake of good I draw your attention to". HD zal nagaan waar de vertaling is verricht.

23 juli 1960.

OGHTENDBESPREKING op maandag 25 juli 1960

Aanwezig : PH.BVD - H.KA - OVO - BAB - P.HC - HD - KB/G - KB/N2
Afwezig : H.BVD

PH.BVD deelt mede dat KB/G en hij straks naar de BID gaan om, in tegenwoordigheid van Admiraal Kist, een uiteenzetting over de zaak Smirnov, te geven, waarbij speciaal het security aspect zal worden belicht.

KB/G deelt mede dat men bezig is met het werven van Russische tolken voor de Staatsmijnen (notulen 20-7-60). De moeilijkheid is dat deze mensen er niet een heel jaar voor over hebben en het aanbod van dat zij later bij de Staatsmijnen in dienst zouden kunnen komen, hen vrij koud laat.

De enige man die zich bereid verklaard heeft dit voor een jaar te doen, is juist niet zo geschikt uit operationeel oogpunt. Een tweede man zal tot 1-1-61 en een derde van 1-1-61 optreden.

Overigens is gebleken dat de Staatsmijnen ook nog langs andere weg bezig is tolken aan te trekken en KB/G zal dit afdekken met

KB/G vermeldt het aspect van de bewegingsvrijheid van de Russen die in Geleen komen, waarover met BuZa zou moeten worden overlegd.

P.HC zal nagaan hoe dit indertijd is geregeld met de Russen die bij de Schelde werkten.

De inhoud van de KB/N dagstaat geeft aanleiding tot eenstemmig commentaar : "dit moet uit zijn".

Men weet echter nog niet hoe dit aangepakt moet worden.

HD deelt mede dat de Engelse vertaling waaruit hij zaterdag citeerde, een proeve van bekwaamheid van iemand van D blijkt te zijn, die dus nog wat te leren heeft.

H.KA deelt mede dat tijdens de ziekte van de heer , de routine zaken zal behandelen (waarvoor hij een maand langer zal aanblijven) Personeelszaken op het gebied van de BVD vallen terug op HAZ, zo lang de heer met vakantie is.

Voor de eigenlijke beveiligingszaken zal DRES aanloopadres worden. Mocht er assistentie nodig zijn aan de poort, dan zullen en invallen.

H.KA zal een en ander in een korte circulaire mededelen.

25 juli 1960.

OCHTENDBESPREKING op dinsdag 26 juli 1960

Aanwezig : PH.BVD - H.KA - BAB - P.AC - H.D - KB/M - KB/N2
Afwezig : H.BVD - O.V.J.

BAB overhandigt het stuk "The role of the military in Soviet policy" aan PH.BVD. Dit is een mooi stuk en het is interessant te lezen, met het oog op de vervanging van maarschalk , hoe deze zich heeft verzet tegen de vermindering van de sterkte van het Russische leger. Hieruit blijkt weer eens, aldus BAB, dat men sinds 1956 in Rusland voor een afwijkende mening kan uitkomen, zonder direct aan de kant te worden gezet.

PH.BVD en KB/G troffen gisteren bij de BID een belangstellend gehoor aan van vrijwel de voltallige dienst: 10 mannen en 15 vrouwen.

PH.BVD heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan admiraal Kist mede te delen, dat de LUID het MID-BVD stuk heeft ontvangen.

PH.BVD is gisteren bij Hasselman geweest, die nog niets wist van de kwestie in Warschau (notulen 23-7-60). Afgesproken is, dat wij de dossiers van de betreffende dames ter inzage zullen ontvangen en PH.BVD zal een telefoontje krijgen wanneer CS 1 ze kan komen halen. PH.BVD heeft toegezegd te zullen opbellen over het resultaat van het onderzoek.

Jhr. wordt gezant in Praag en zal zodra hij in Nederland komt, bij de BVD komen waar hij een gelijksoortige briefing zal krijgen als Mr.

H.D las in de courant, dat de overeenkomst inzake de Italiaanse arbeidskrachten is getekend. Het lijkt wel, of wij er toch weer een beetje laat bij gehaald zijn, of dat men erg hard is gaan lopen bij Sociale Zaken, aldus H.D.

H.KA merkt op, dat met de eigenlijk overeenkomst wij geen bemoeienis hebben, alleen bij de uitvoering zijn^{er} betrokken.

H.D komt terug op de briefing van Dr. (notulen 23-7-60). H.D a had de indruk, dat deze briefing door afdeling C zou geschieden, waar mee hij gisteren echter geen contact kon krijgen. De moeilijkheid is dat als D de heer een security briefing gaat geven, wij dit zouden doen aan iemand, die volgens de voorschriften eigenlijk niet achter het IJzeren Gordijn mag, waardoor wij een beetje scheef komen te zitten. Met zijn kennis en in zijn functie, gelooft H.D dat Dr. een "choice bit" voor de Russen is. Overigens beveelt H.D lezing aan van wat in de laatste zitting van het Security Committee is

- gezegd -

gezegd over privé reizen achter het IJzeren Gordijn
Hier wordt de grens bepaald door de wetenschap die de reiziger heeft en
ook als deze particulier op reis, wil, zal er een zeer duidelijke overre-
ding moeten zijn van de kant van zijn chefs om niet te gaan. Dit ligt in
dit geval dus op de weg van Buitenlandse Zaken.
PH.BVD wil juist om er achter^{te} komen over welke wetenschap Dr. be-
schikt, dat er met hem wordt gepraat.
BAB gelooft niet dat wij de standing van Bureau Oost-Europa moeten over-
schatten en vindt het overigens alleen al uit fatsoensoverwegingen nodig,
dat ~~men~~ met praten - die een wekelijks gast bij ons is en blijk
heeft gegeven een reële kijk op de gevaren te hebben.
H.D vindt dit gesprek dan meer op het terrein van C liggen en afgesproken
wordt, dat - waar KB/G wegens tijdgebrek te kennen heeft gegeven alleen
in de debriefing geïnteresseerd te zijn - CS 1 en DOB 1 samen dit orien-
terend gesprek met Dr. zullen hebben, nog deze week.

PH.BVD heeft Mr. Mijnlief overhandigd de nota van de BVD aan Buitenlandse
zaken betreffende reisbeperking voor het diplomatiek IJzeren Gordijn-
personeel in het kader van de Benelux-overeenkomst inzake de verplaatsing
van de personencontrole naar de buitengrenzen. De uitvoering van de voor-
gestelde beperking, die op basis van reciprociteit zou moeten worden geëf-
fectueerd, zal dienen te berusten op een gezamenlijk besluit van de minis-
ters van Buitenlandse Zaken van de drie Beneluxlanden. Deze nota is op
21-7-60 bij afwezigheid van Baron (waarmee op 7 juni jl.
over de voorgestelde beperking overleg werd gepleegd) aan de heer
toegezonden.

PH.BVD heeft een reactie van de heer Goedhart gekregen op zijn brief aan
de hoofdredacteur van het Parool n.a.v. het stuk van over
de BVD (notulen 7-7-60).
De heer Goedhart verwijt PH.BVD qualificaties over hem gebruikt te hebben
die het hem niet mogelijk maken een gesprek met PH.BVD te hebben. PH.BVD
wil de zaak straks met H.KO bespreken en stelt zich voor de correspondentie
aan Mr. Burger toe te zenden, omdat er door Goedhart critiek op de Kamer-
commissie wordt uitgeoefend.
H.D vermeldt het optreden van Goedhart inzake mevrouw van Emde-Boas.
BAB verstigt de aandacht op, dat in dat geval sprake was van een
veiligheidsbezwaar, terwijl bij hier met bezwaren tegen het beleid aan-
komt, waarmee naar zijn zeggen de Kamercommissie zich niet zou bemoeien
omdat deze zich beperkt tot het onderzoeken van klachten.

26 juli 1960.

OGHTENDBESPREKING op woensdag 27 juli 1960 2072

Aanwezig: PH. BVD - H. KA - OVS - BAB - P. HC - HB - KB/G - KB/N2
Afwezig : H. BVD

KB/G heeft met Van der Wilden een gesprek gehad met en diens
assistent over de Russische tolken

. bleek bereid op suggestie van KB/G bij de
Staatsmijnen door te drukken ~~nik~~ niet één maar twee tolken te plaat-
sen. Verder de bleken de Staatsmijnen de salariëring te laag te
hebben gesteld waar ook iets aan gedaan moet worden.

HD heeft voor zich het NATO-confidential stuk "Private travel to Soviet Block Countries by NATO international civil and military staff" waaruit de conclusie is dat deze categorie normaal ontraden moet worden dergelijke reizen te ondernemen, tenzij zeer sterke tegen-argumenten aanwezig zouden zijn.
PH.BVD zal het stuk doorlezen.

OVJ heeft gisteren met Mr. gesproken, en een aantal
bijzonderheden vernomen over Joop ZWART.

De e.a. hebben een vals identiteitsbewijs aangetroffen, waarvan vaststaat dat het is gedrukt in de periode dat ZWART zich hiermede bezig hield. De juffrouw die het bewijs in bezit had, werd gezocht voor medeplichtigheid aan moord op een fabrieks employé. Deze omstandigheid is dus zeer onaangenaam voor J. ZWART omdat zijn argument van hulp aan de arme Algerijnen nu niet opgaat. ZWART is in appél gegaan bij het Gerechtshof, dat nu overtuigd moet worden van de ernst van de zaak, hetgeen met alle vervangers vanwege de vacantiетijd niet makkelijk zal zijn.

De heer bleek zeer ontstemd te zijn omdat hij als persoonlijke aanmerking op zijn beleid voelde hetgeen PH.BVD in de P.G.-vergadering te berde had gebracht over de slechte samenwerking.

De heer die nauwelijks voor rede vatbaar was, had OVJ verweten dat de BVD zich bemoeide met zaken die haar niet aangaan, waartegen OVJ zich had verdedigd met te zeggen dat het ons vrij stond een zekere critiek uit te oefenen en dat niet de heer

als persoon was aangeklaagd.

De verbolgenheid van Mr. schijnt ten dele de reden te zijn waarom wij de laatste tijd zo weinig stukken hebben gekregen.
Een andere reden is, dat de zaak bij het parket uit de hand loopt, de tijdelijke hulpkrachten die had aangetrokken, zijn weer vertrokken en nu zit hij met drie man, gaat zelf met vakantie, zodat zelfs het tikwerk blijft liggen.

OVJ had opgemerkt dat dit een mooi voorbeeld was: als er een behoorlijke samenwerking was geweest, had de BVD hierbij kunnen assisteren. Vandaag is iemand van CRD gewapend met een fototoestel naar Amsterdam; het blijft echter modderen en in deze zaak komt het ook niet meer goed, aldus OVJ.

Eén van de argumenten van _____ was, dat hij noch van _____, noch van de P.G., noch van de Minister ooit richtlijnen had gekregen t.a.v. samenwerking met de BVD. Alles kwam op ~~het~~ ^{het} hoofd ~~van~~ ^{van} _____ neer, die zoals hij zei, bepaald bang was voor de consequenties.

Verder liet de heer _____ wel uitkomen dat _____ ~~was~~ ^{niet} over de intellectuele capaciteiten beschikt om de zaak naar behoren te bewerken.

Op vraag PH.BVD deelt OVJ mede, dat _____ desgevraagd had verklaard dat hij aan H.Insp. _____ had opgedragen aan de BVD mede te delen dat de informant door de rechter-commissaris gehoord zou worden. Deze heeft dit pas achteraf gedaan.

PH.BVD vindt het zeer onbehoorlijk, de Officier van Amsterdam hoort zich rechtstreeks tot OVJ te wenden en niet een inspecteur uit Nieuwer-Amstel als boodschappenjongen te gebruiken. PH.BVD zal het hierbij dan ook niet laten zitten.

Ten aanzien van de klacht van de informant, dat de rechter-commissaris hem had bedreigd, verklaarde _____ dat de informant bij het verhoor niet te stuiten was geweest, zodat de rechter-commissaris hem er aan had moeten herinneren dat hij onder ede stond.

∟ in zijn pogingen om zijn connectie met de politie te ontkennen,

27 juli 1960.

OCHTENDBESPREKING op donderdag 28 juli 1960.

Aanwezig : PH.BVD - OVJ - H.KA - BAB - P.HC - ~~KB/N~~ - ~~KB/N2~~ - H.D
Afwezig : H.BVD

BAB leest een verklaring van het Politburo van de PKI uit De Waarheid voor, waaruit blijkt dat die zich achter de Chinese C.P. schaart en scherp afbrekende critiek op de regering levert. Ook hier sluit Paul de Groot zich aan bij de scherpshooters, aldus BAB. Wat betreft deelneming van het Centrum aan het Sobsi congres, gelooft BAB dat de Indonesische regering deze wel niet eens zal toelaten.

P.HC is gisteren naar de vergadering van de Speciale Commissie voor het personen verkeer geweest.

1.

2.

3.

4.

PH.BVD heeft gisteren een gesprek van drie kwartier met de hoofdcommissaris van Amsterdam gehad, die zeer gevoelig bleek te zijn voor een bedankje voor de samenwerking met en . De heer had gezegd zeer verwonderd te zijn geweest dat de stukken van de zaak allemaal naar Justitie moesten, daar hij een zaak voor de BVD vond.

/ OVJ -

OVJ heeft gisteren de commandant troepenmacht Suriname, kolonel [naam], op bezoek gehad. De algemene toestand besprekend, had de kolonel gezegd van mening te zijn, dat de gebeurtenissen in Kongo in zoverre positief hebben gewerkt dat heethoofden in de West ervan doordrongen zijn dat het zó niet moet gaan bij hun bevrijding. De veiligheid van de Staat is in vredetijd een taak van de Surinaamse Regering, welke echter in oorlogstijd, of buitengewone omstandigheden wordt overgenomen door de Gouverneur, die de commandant troepenmacht met de uitvoering belast. Daar de Surinaamse regering nauwelijks een apparaat heeft dat zich hiermee bezighoudt en kolonel [naam] dus weinig ter overneming zou aantreffen en hij niettemin graag behoorlijk ingelicht zou zijn, vroeg hij of hij van de BVD gegevens kan krijgen over minder gunstige elementen die naar Suriname vertrekken waarbij hij in het bijzonder het oog had op landskinderen.

/in

OVJ die toegezegd heeft de kwestie te zullen bekijken stelt voor de vraag bij de MID te deponeren, die dan maar moeten zien wat ze er mee doen. Volgens OVJ is de security van de militairen in Suriname vrij goed, iets dat/zijn absoluutheid door HD wordt betwijfeld. Bij de discussie komen de volgende punten naar voren:

1. Wetenschap onzerzijds over mensen die naar Suriname gaan moet uit onze operaties komen. Deze zijn zoals KB/N2 mededeelt, a) daarop niet berekend b) moet nog worden uitgemaakt of Surinaamse operaties de taak van KB/N of KCH zullen worden.
2. Het communisme in Suriname is zeer zwak; dit hebben wij gemerkt omdat Annie AVERINK zich genoodzaakt zag met niet-communisten te werken, aldus BAB.
3. Alleen onze gegevens over communistiche Surinamers worden aan de MID doorgegeven, niet over nationalistes, aldus BAB.
4. H.KA memoreert dat wij altijd de lijn naar de militairen hebben open gehouden , maar alleen voor zeer speciale berichten.

5. PH.BVD brengt het uiterst precaire aspect van deze zaak naar voren en gelooft dat als wij inlichtingen zouden geven, wij dit aan de Vice Minister President, die krachtens de afspraak een coördinerende functie heeft, moeten melden.

6. HD gelooft dat dit geval parallel kan worden behandeld als het zeer scharse contact met Marine Curacao,/~~uitgevoerd~~ de door PH.BVD voorgestelde procedure in het algemeen kan worden gevolgd.

Besloten wordt dat OVJ kolonel [naam] zal zeggen dat hij zich moet wenden tot het hoofd van de MID.

/waarbij

28 juli 1960

13/7

OGHTENDBESPREEKING op vrijdag 29 juli 1960

Aanwezig: ~~PH.BVD~~ - ~~H.KA~~ - ~~QVO~~ - ~~BAB~~ - ~~PH.C~~ - ~~H.D~~ - ~~KB/H~~ - ~~KB/N 2~~
Afwezig : H.BVD

Notulen gisteren

PH.C wijst er op dat het op pag. 1 sub 2 genoemde rondschrijven van Buitenlandse Zaken de regeling geeft zoals die nu is geworden tengevolge van het Benelux visum, dus speciaal betrekking heeft op de visumplichtige IJ.G. diplomaten.

H.KA legt er de nadruk op, dat punt 4 op pag. 2 niet gelezen moet worden alsof "de" Antilliaanse autoriteiten op de hoogte waren. was
nl. zelf deze Antilliaanse autoriteit.

KB/N 2 signaleert de steeds nauwere banden van SWP met de Joegoslaven: de derde man van de Joegoslavische ambassade gaat 14 dagen vakantie doorbrengen in het zomerhuisje van .

BAB deelt mede dat de heer van de BID gisteren op de CVIN voorbespreking vertelde, dat bij de nabespreking met het vrouwelijke personeel over de zaak -Smirnov vele vragen naar voren waren gekomen, met name het punt dat Smirnov in het bezit was van een foto van juffrouw X. Naar aanleiding hiervan hebben de militairen gevraagd of zij een resumé van de Smirnov zaak kunnen krijgen, waarbij in het bijzonder de modus operandi ten opzichte van juffrouw X. uit de doeken wordt gedaan, een en ander ter lering en vermaan van hun eigen vrouwelijk personeel dat met geheime stukken bemoeienis heeft. Op vraag van PH.BVD zegt PH.C een door CR 1 (bij afwezigheid van CS 1) samen te stellen overzicht van het door de militairen genoemde aspect van de zaak toe, dat volgens H.D beter zal spreken dan welk leerzaam woord van D dan ook.

PH.C doet mededeling van de (op 13 juli jl. door KB/G gesignaleerde) brief van generaal Kruls aan Buitenlandse Zaken, waarin hij namens de K.L.M. de vestiging van een INTOURIST bureau in Amsterdam bepleit. Deze brief is waarschijnlijk een reactie op de afwijzende beschikking van Buitenlandse Zaken en is in afschrift aan Binnenlandse Zaken toegestuurd.

Op 24 maart jl. heeft PH.BVD de nota van B betreffende de behuizing van Intourist in Amsterdam aan laten lezen en PH.C deelt nu mede, dat C pas na afdoening door BCP het stuk heeft toegestuurd gekregen. CR 1 wijst er in een notitie op dat er verschillende onjuistheden in de nota van B voorkomen.

PH.BVD verzoekt PH.C de essentie van de notitie van CR 1 op een klein stuk papier aan hem te geven, zodat hij hiermede naar Buitenlandse Zaken kan gaan en kan mededelen, dat de vroegere nota niet geheel juist is geweest, wegens een verkeerde beoordeling van de situatie.

- PH.BVD -

PH.BVD is gisteren bij de heer Hasselman geweest, waar de volgende punten aan de orde zijn geweest: Kairo

1. PH.BVD heeft het dossier van de secretaresse uit ~~Munkka~~ ontvangen.
2. Afgesproken is met de heer Hasselman, dat deze H.M. Ambassadeur in Kairo zal vragen contact met ons op te nemen als hij in Nederland met vakantie is.
- 3.
4. PH.BVD heeft 4 dossiers inzake Warschau ontvangen.
- 5.
6. Over Jhr. heeft PH.BVD wegens tijdgebrek nog niet kunnen spreken, maar hij zal bij een volgende gelegenheid de heer Hasselman om bijzonderheden over de nieuwe ambassadeur in Praag vragen.
H.D spreekt er over, dat als logisch gevolg van het gesprek met Hasselman en t.a.v. iedere naar een IJ.G. land vertrekkend, ambassadeur een benaderingsonderzoek gewenst is.
PH.BVD maant echter tot een zéér geleidelijk opvoeren van onze bemoeienissen in deze materie.
De heer komt op 16 augustus a.s. hier voor een briefing door
B, G en D.
- 7.

A 217

OCHTENDBESPREKING op zaterdag 30 juli 1960

Aanwezig : PH.BVD - H.KA - O.V.J. - ~~BAB~~ - PH.G. - KB/G - H.D. - KB/N2
Afwezig : ~~H.BVD~~

PH.BVD heeft het door CS1 opgemaakte concept over de zaak ge-
kregen.

PH.BVD deelt mede wat er in het ISAM is opgenomen. De stukken over FIR en Vredesbeweging liggen niet op het gebied van de interne politiek en meer geschikt om f.z.t. in het Perintrep op te nemen. Men begrijpt ^{hier} dat uit een oogpunt van een inlichtingendienst ~~de~~ ^{de} zaken wel interessant zijn.

BAB heeft n.a.v. hetgeen P.HC over Intourist ter sprake heeft gebracht bij de afdeling geïnformeerd hoe deze zaak verlopen is. Het blijkt dat HB en HC overleg gepleegd hebben. Overigens is het wel waar dat van plan was zich in Amsterdam te vestigen - dit blijkt nl. uit acties. BAB weet dus niet of de gegevens wel juist zijn. P.HC herinnert eraan dat de nota van B deed voorkomen alsof hiermede begonnen was terwijl zijn voorganger ermede bezig was geweest en er juist niet aan wilde. PHC overhandigt het notitietje van CR1 aan PH.BVD over deze zaak. BAB stelt voor de zaak aan te houden tot HB terug is.

KB/N2 deelt mede dat Garben WAGENAAR terug uit Joegoslavië is. Het schijnt voor hem een volkomen verrassing te zijn geweest dat Henk GORTZAK met vrouw eveneens aldaar verschenen.

KB/N2 vertelt dat en zijn geweest en besprekingen hebben gevoerd met het tweede garnituur van de EVC. Men is overeengekomen dat er inderdaad een internationale conferentie bijeen zal komen waarvoor de oude-EVC de discussie grondslag moet vaststellen. zou er bij zijn - en vermelden dat veel steun kreeg van de Joegoslaven en ook Joegoslavië zal uitnodigen. Verder had hij contacten voor deze conferentie in Zwitserland en Oostenrijk die hij eveneens zal uitnodigen. en vertelden dat een nieuwe koerier van de FDGB was ge-
- komen -

komen om te vernemen hoe de stemming in KPD en DGB was ten opzichte van de SED. De koerier was door hun zo bewerkt dat hij bij terugkomst in de DDR zich aan de zijde van en had geschaard met het gevolg dat hij prompt is ontslagen, hetgeen hij weer heeft geschreven aan de EVC.

KB/N2 spreekt zijn twijfel uit over de figuren en en BAB vertelt dat ons er attent op heeft gemaakt dat behalve een reis onlangs naar Joegoslavië, volgens hun informatie drie maanden in de DDR is geweest. Het is een griezelige zaak en uitkijken is geboden.

KB/N2 doet tenslotte mededeling van moeilijkheden met de Spoorwegresearcher over deze zaak.

BAB leest de voornaamste punten voor van het stuk in De Waarheid van de hand van Joop WOLFF "Indonesië en het complot", waaruit blijkt dat de oude toon van "revisionist en huurling TITO" en "agenten van het kapitalisme" geheel hervonden is.

P.HC doet mededeling van een bericht van de ID Amsterdam dat van de kant van de Hongaarse Staat een poging wordt gedaan een Hongaars restaurant en waarschijnlijk ook hotel, waarschijnlijk ook met Hongaars personeel in Rotterdam te vestigen.

H.KA deelt mede, dat uit de Benelux besprekingen naar voren is gekomen dat de Kongolezen voortaan voor België een visum moeten hebben welke aanvragen dus ook bij ons zullen langs komen. Afgesproken wordt dat de behandeling van deze zaken door CRD zal geschieden waarbij H.KA er de nadruk oplegt dat zij moeten worden doorgespeeld naar K/CH.

HD deelt mede dat de heer en zijn Engelse deputy op 1-10 zullen worden vervangen bij het TCL door een Engelsman en een Fransman, dit op instigatie van SHAPE. Het is HD niet bekend wat hierachter zit. Verder heeft gevraagd of hij 1-9 eens een bezoek kon brengen, om zich op de hoogte te stellen van zaken het TCL betreffende. Het TCL heeft HD geantwoord dat zij met dit bezoek accoord gaan voor 19/21 september. zou nog telexen om te bevestigen. HD houdt het voor mogelijk dat ook bij ons een bezoek zal willen brengen en PH.BVD zal 20-9 noteren.

30 juli 1960.